

C. OBVEZNI PRILOZI

OBRAZLOŽENJE

UVOD

Na temelju čl. 78 Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN76/07 i 38/09) i čl. 25. Statuta općine Lastovo ('Službeni glasnik Općine Lastovo' br.2/06) Općinsko vijeće Općine Lastovo je na svojoj 25. sjednici održanoj dana 14. prosinca 2007. godine donijelo Odluku o izradi Urbanističkog plana uređenja mjesta Lastovo. Izrada Plana dodijeljena je tvrtki APE d.o.o. iz Zagreb.

Razlozi za donošenje ovog Plana: propisivanje pravila za gradnju u građevinskom području naselja, detaljno utvrđivanje namjene površina, uređenje zelenih, parkovnih i rekreacijskih površina, zaštita povijesne zone naselja, utvrđivanje uvjeta za uređenje i korištenje površina i građevina. Plan obuhvaća područje definirano Prostornog plana općine Lastovo.

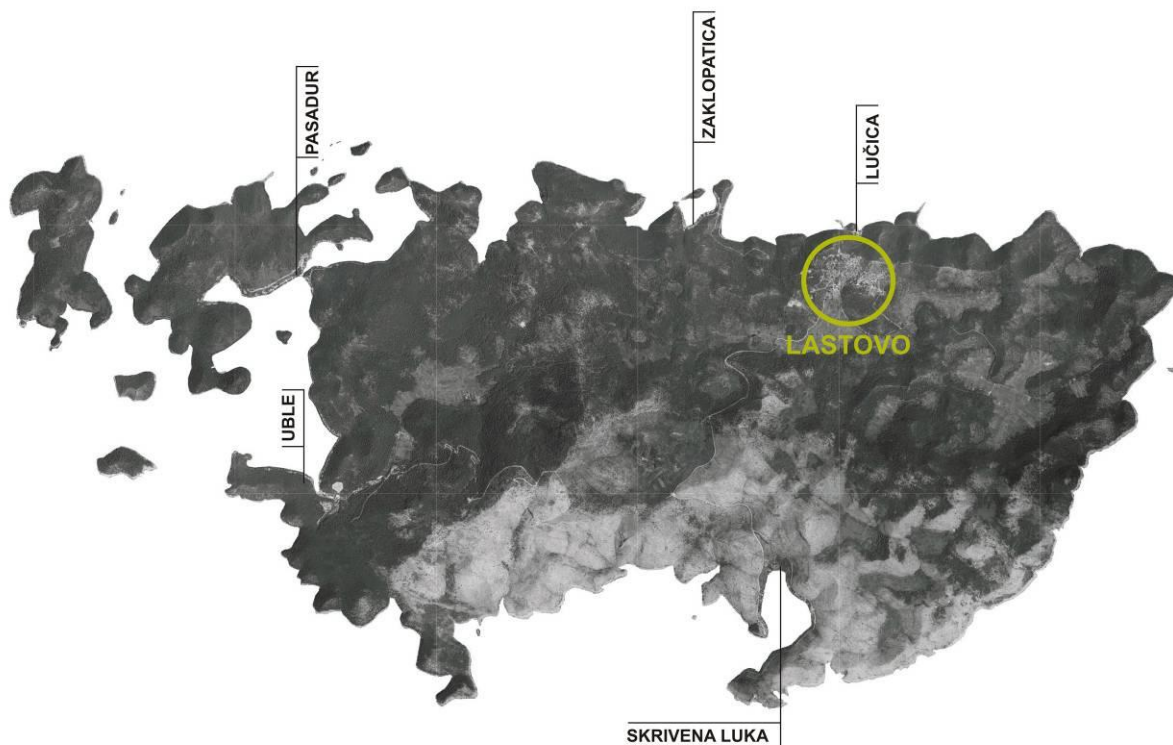
Urbanistički plan izrađen je u skladu s dokumentom prostornog uređenja šireg područja, a to je Prostorni plan uređenja Općine Lastovo (Službeni glasnik Općine Lastovo 01/10)

Plan sadržan u elaboratu Urbanistički plan uređenja mjesta Lastovo sastoji se od:

- A – tekstualnog dijela,**
- B – grafičkog dijela.**
- C – obveznih priloga**

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti mjesta Lastovo u prostoru općine Lastovo

Područje koje obuhvaća Plan, površine 39,37 ha, nalazi se u središnjoj zoni otoka Lastovo.

Granica Plana obuhvaća cijelo mjesto Lastovo, koje je najveće i glavno naselje u sklopu općine.

Lastovo je tradicionalno središte otočke, političke, teritorijalne jedinice. Danas u Lastovu živi većina stanovnika otoka te se u njemu nalaze svi administrativni, obrazovni, kulturni, sportski sadržaji.

Lastovo ima dobar prometni položaj, a sam otok ima potencijalno dobar i važan strateški i geoprometni položaj, jer je u središtu pomorskih putova iz Mediterana prema Južnoj i Srednjoj Dalmaciji. S druge strane u odnosu na Dubrovnik kao županijsko središte položaj Lastova je marginalan. Objektivno, Lastovo u domeni središnjih funkcija, gospodarski i prometno gravitira splitskom bazenu, tj. prostoru Splitsko - dalmatinske županije.

Značaj Lastova primarno je sagledati kroz povijesni kontekst i kao glavno naselje otoka.

Lastovo, najveće naselje u Općini orijentirano na jug prema prostranom i plodnom polju svoj razvoj bilježi u XI. stoljeću. Interesantan amfiteatralni smještaj aglomeracije naselja prvenstveno je nastao iz sigurnosnih razloga u prošlosti zbog mogućeg napada s mora.

Značajnu komponentu slike mjesta Lastova, čini njegova silueta u kontekstualnom odnosu sa zaleđem okolnih brda. Prikladno izabrani položaj mjesta, na toplom prisoju iznad polja, na lokaciji nedaleko od mora, gdje je bilo zaštićeno od gusarskih napada, osiguralo mu je konstantan razvoj kroz stoljeća.

Lastovo nije nastalo kao planirano naselje, premda je po veličini i broju stanovnika bilo drugo u Dubrovačkoj Republici. Analizom morfološke strukture Lastovo bi se moglo definirati kao tip naselja pod utvrdom – kao podgrađe. Imalo je sve geomorfološke preduvjete, pa i određene elemente (kaštel na Glavici) da se razvije u takav tip naselja, poznat ne samo u Dalmaciji nego u širim europskim okvirima. Ulaskom pod okrilje Dubrovačke Republike

Lastovo se nije do kraja razvilo po takvom tipu naselja jer se nije ostvarila pravno-politička osnova koja bi se nametnula otočkom prostoru i zajednici.¹

Specifičnost prirodno – geografskog položaja odrazila se na sukcesivnost pojedinih područja, smještenih uz rubove polja, izrazito kompaktnih i homogenih karakteristika. Naselje se strukturira duž dominantnih povijesnih komunikacija sukladno konfiguraciji terena, dok se od njih računaju puteljci koji obrubljaju insule stambene izgradnje. Smještajem naselja na padini Glavice, postiže se stepenasto uzdizanje kuća unutar sklopova, u funkcionalnoj matrici izgradnje, s otvorenim vidikom svake na dolinu i pošumljene obronke. Nad njima je bio Knežev dvor, kula na Pjevoru, župna i ostale crkve, a nad svima, na Glavici se uzdizao kaštel. Rubna područja naselja (Dovnja Luka, Pod Stražu, Luža) također karakterizira nizanje obiteljskih sklopova slijedeći izohipse terena, po prepoznatoj unutarnjoj strukturi. Povezanost područja, između Gornje i Dovnje Luke te Luže, ostvaruje se vrtovima koji su bili zasađeni bajamima.

Povijesni razvoj, kulturno-povijesne odlike prostora

Kontinuitet života na otoku Lastovu može se pratiti od ranog brončanog doba do danas. Geografska pozicija otoka bila je interesantna svim osvajačima u povijesti od Grka, Rimljana, gusara itd.

Glavni napredak i razvoj otoka i njegovog glavnog mjesta Lastovo doživljava za vrijeme pripojenosti Dubrovačkoj Republici, od sredine 13.stoljeća. Usprkos čestim nesuglasticama i stalnoj napetosti koja je postojala prema dubrovačkoj upravi na otoku, Lastovci su živjeli u blagostanju kakvim nije živjelo ni jedno dubrovačko vangradsko područje. Otočko blagostanje utemeljeno na upornom trudu i prirodnom bogatstvu otoka, očitovalo se kako u bogatoj opremi kuća, tako i u obrazovanju i visokom kulturnom obzoru. Tako već od 14. stoljeća na otoku postoje privatne pučke škole.

Opseg lastovskog naselja zaokružen je već u 15.-16. st. Kuće nastale u razdoblju 15. stoljeća nalaze se u svim predjelima naselja od Pjevora, Humca i Mišjeg Pjevora, do Luže, Počivala i Grmice pri dnu mjesta. Budući da tragove gotičkog stambenog graditeljstva nalazimo na tim rubnim predjelima, može se zaključiti kako se opseg naselja od 15. stoljeća do danas nije mnogo mijenjao. Naselje je limitirano prirodnim karakteristikama smještaja i nije imalo velike mogućnosti longitudinalnog rasta. Prostorni razvoj bio je usmjeren na zbijanje tkiva naselja, usitnjavanjem građevinskih čestica, kojim su se smanjivala dvorišta, a kuće se nadograđivale i dograđivale. Lastovsku kuću moguće je tumačiti kao arhitekturu adiranih sadržaja koji su se tijekom prostornog razvoja priključivali stambenoj jezgri.

Nakon što su Francuzi 1806. okupirali i nedugo zatim ukinuli Dubrovačku republiku, Lastovo je postalo dio Francuskog imperija. Francuzi su napravili utvrdu na brdu Glavica i u borbi protiv Britanaca mobilizirali otočane. Dvije godine prije kraja Napoleonove imperije Britanci su okupirali Lastovo (1813.-1815.) da bi nakon pada Napoleona, na Berlinskom kongresu, Lastovo pripalo Habsburškoj carstvu. Tijekom tog razdoblja, Lastovo je bilo dio oblasti Dubrovnik u provinciji Dalmacija, a pod kontrolom Austrije. Sve do 1829. Lastovo je imalo nezavisno sudstvo, no nakon toga je potpalo pod jurisdikciju suda na Korčuli.

Prvi svjetski rat. Tijekom prvog svjetskog rata, Austro-Ugarska vojska je oformila garnizon na Glavici. U utvrdi su bili vojnici koji su bili Mađari s privremenim boravkom na Lastovu. Uprava na naredila zamračenje i zabranila crkvena zvona tijekom rata.

Nakon početka fašizma u Italiji (1922.) politika italinizacije svih 'stranih' dijelova je započela. Pa kao posljedica toga hrvatske škole su zatvorene i talijanski je postao jedini službeni jezik na Lastovu. Te promjene je pratio rast životnog standarda na otoku. Brojni javni radovi su započeti a otočka populacija je doživjela svoj maksimum od oko 2.000 stanovnika. Taj nagli rast populacije je bio potaknuti i imigracijom Talijana iz drugih dalmatinskih gradova koji su željeli živjeti pod talijanskim vodstvom.

¹ J. BELAMARIĆ, Lastovo prema Dubrovniku i prema svom teritoriju, Likovna kultura Dubrovnika 15. i 16. stoljeća, Zagreb, 1991., (46-51)

Drugi svjetski rat. Kada su 1941. su sile osovine prodrle u Kraljevinu Jugoslaviju ona je doživjela vrlo brzi kolaps. Nakon toga je veliki dio Dalmacije pripojeni Italiji a ostali dio Hrvatske je pripojen takozvanoj Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Nedugo nakon kapitulacije Italije 08.09. 1943. partizani s Titom na čelu su zauzeli Lastovo i priključili ga Jugoslaviji. Do 1953. većina stanovnika Lastova talijanske nacionalnosti napustila je Lastovo, prekidajući dugogodišnju prisutnost Talijana na Lastovu. No, to razdoblje je obilježeno i velikim iseljavanjem Lastovaca hrvatske nacionalnost prvenstveno u Australiju, Veliku britaniju ili Ameriku.

Vojni otok. Nakon drugog svjetskog rata Lastovo je doživjelo istu sudbinu kao i obližnji otok Vis; postalo je otok rezerviran za vojsku. Stoga je pristup Lastovu bio zabranjen stranim državljanima. To je, dakako, dovelo do ekonomske stagnacije i depopulacije otoka. No, istovremeno, to je omogućilo očuvanje Lastovske prirode u onom primarnom obliku. 1988. ta zabrana je bila ublažena pa je stranim državljanima omogućen dolazak na Lastovo.

Samostalnost. Nakon što je Hrvatska 1991. proglasila samostalnost, pripadnici Jugoslavenske narodne armije (JNA) su na Lastovu ostali sve do Lipnja 1992. - kada su vojne baze na Lastovu predane u ruke hrvatskih vlasti.

Mir. Agresija na Hrvatsku je završila 1995. a Lastovo je izbjeglo veliki dio razaranja koja su zahvatila znatan dio Hrvatske te Bosne i Hercegovine. No usprkos tome depopulacija Lastova se nastavila sa 1205 osoba 1991. na 835 osoba 2001.

Park prirode "Lastovsko otočje". 29. rujna 2006. Hrvatski sabor je donio Zakon o proglašenju Parka prirode "Lastovsko otočje" (81 glas "za" i 3 "suzdržana"). Time je Lastovsko otočje postalo jedanaesti je park prirode u Hrvatskoj. Zaštitom će se sačuvati njegove baštinjene krajobrazne i kulturne vrijednosti, te biološka i krajobrazna raznolikost, što uključuje pripadajuće more i podmorje.

Iz povijesnih izvora 13. i 14. stoljeća doznajemo kao se gospodarski život otoka, već tada, kretao između zemljoradnje, s naglaskom na vinogradarstvo i maslinarstvo, i korištenja šuma, ispaše stoke i ribarenja na moru. Najveći dio zemlje na otoku bilo je opće dobro, zajednička svojina svih stanovnika Zajednice. Zemljišni posjed lastovskih seljaka, osim čestica lociranih u poljima i 'dovcima', obuhvaćao je i vrtove (ortus) u samom naselju Lastovo, na Dovcu (na Dolci), na Luku (v Luce), u Laze (u Lase) i Pod Humac (Podholmes). Zemljoradnja je počivala na privatnom vlasništvu koje je bilo zakonom zaštićeno. Stanovništvo se u cjelini bavilo poljoprivrednom proizvodnjom, a loza i maslina bile su oduvijek glavna osnova, ne samo te proizvodnje, već ukupnog življenja na Lastovu, jednako kao i na ostalom, znatnom dijelu dubrovačkog kraja.

Bez obzira na to što je deagrarizacija i promjena životnih navika u Lastovu dobrim dijelom udaljila stanovništvo od obrade polja, povijesna važnost obrade i uzgoja raznih poljoprivrednih kultura je jasno vidljiva u strukturi naselja. Uz svaku kuću se i dalje nadovezuje maleni izdvojeni dio vrta koji je obrađen ili uređen visokim zelenilom.

U 17. i 18. stoljeću lastovsko se naselje ne širi dovoljno pa se za potrebe stambenog prostora pregrađuju ili nadograđuju stare gotičko-renesansne kuće. Gradnjom novih i proširenjem starih sužavaju se predvorja i ulice, smanjuje se udaljenost između zgrada te se gubi prvobitna skladnost i ljepota. S tim na umu bilo bi jako važno da gradnja u 21. stoljeću ima obzira i jasnu sliku o važnosti tradicije koja proizlazi iz svakog vrta. Pogotovo promatrajući centar i plato lastovskog amfiteatra koji je bio i još danas većim dijelom služi kao polje za uzgoj hrane. Ovo su povijesni elementi koji, ako su preživjeli i hranili ovo naselje više od deset stoljeća, trebaju ostati sačuvani u svom izvornom obliku, tako da se u sklopu Plana i dalje izdvajaju kao poljoprivredno zemljište.

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Urbanistički plan uređenja mjesta Lastovo obuhvaća izgrađeni dio građevinskog područja Prostornog plana uređenja Općine Lastovo.

U općini je 2001. popisano 835 stanovnika, od toga 451 stanovnik živi u naselju Lastovo (54% ukupnog broja stanovnika).

Naselje Lastovo s dobro očuvanom i osebujnom mediteranskom autohtonom arhitekturom, s uskim ulicama i stepeništima, vrijednim objektima, razvijenim funkcijama i s najviše stanovnika, koje je sačuvalo slikovitu narodnu nošnju, koju Lastovci oblače samo prilikom svečanosti, uvijek je predstavljalo središte otoka i Općine.

S obzirom da Lastovo nema direktni izlaz na more, svoju vezu s morem ostvario je preko naselja Lučica i Sveti Mihovil, koji su smješteni na sjevernoj obali otoka. Djelomično napuštena ribarska uvala Lučica sadrži skupinu kuća koja predstavlja izuzeto privlačnu i lijepu marinsku ruralnu cjelinu, dok je pristanište Sveti Mihovil luka glavnog naselja s kojim je povezana cestom.

Lastovo je najduže razvijalo svoju stambenu i agrarnu funkciju, jer je u njemu živjelo gotovo cjelokupno stanovništvo otoka, i odatle se odlazilo raditi u plodna polja. Postepeno ono razvija i druge funkcije, a osobito najosnovnije lokalne središnje uslužne funkcije potrebne stanovništvu čitavog otoka i Općine u svakodnevnom životu. Tako danas u njemu djeluju: Općinsko poglavarstvo, prekršajni sud, policijska stanica, osnovna škola, narodno sveučilište, zdravstvena stanica, pošta, meteorološka stanica, rimokatolički župni ured i crkva, ogranak Matice Hrvatske, društvo za posredovanje i zastupanje u osiguranju, turistička zajednica općine Lastovo, društvene, sportske i druge organizacije, društva, klubovi i sl.

Procesi deagrarizacije i urbanizacije zahvatili su i ovo naselje, pa je prema odgovarajućim kriterijima ono preobraženo u jače urbanizirano naselje. Sve su kuće građene iz tvrdog materijala. Ima 328 stanova (površine 24.893 m²), što znači da je prosječna veličina stana oko 75 m² površine. Od toga je 198 nastanjenih stanova za stalno stanovanje, 39 privremeno nenastanjenih stanova, 22 napuštena stana, te 68 stanova (5.049 m²), koji se povremeno koriste za odmor i rekreaciju. Od 259 stanova namijenjenih za stalno stanovanje oko 3/4 ima osigurane sve komunalne priključke, a gotovo 60% ima u stanu ugrađene sve potrebne instalacije.

U Lastovu su se postepeno razvijale i gospodarske funkcije, od kojih su Poljoprivredna zadruha s vinarskim podrumom i mlinom za preradu maslina u ulje u funkciji temeljne poljodjelske proizvodnje na otoku, a "Komunalac" poduzeće za pružanje komunalnih usluga u Općini.

U najnovije doba u Lastovu je osnovano nekoliko desetaka privatnih i dioničarskih poduzeća registriranih za obavljanje veoma raznolikih djelatnosti (poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, marikultura, proizvodnja, brodogradnja, obrt, građevinarstvo, trgovina, ugostiteljstvo, turizam, poslovne i druge usluge, promet i drugo) i na taj način su oživjeli gospodarsku aktivnost. Tek se trebaju iskazati pravi učinci.

Urbana mreža je uglavnom srednje komunalne opremljenosti.

1.1.2. Prostorno-razvojne značajke

1.1.2.1. Prirodne značajke

Prirodne značajke određene su reljefnom morfologijom, hidrografijom, klimom i promjenama koje je čovjek unio svojim tisućljetnim korištenjem prostora.

Pedologija

Lastovsko otočje izgrađeno je od jurskih i krednih naslaga koje tvore dolomiti, dolomitizirani vapnenci, vapnenci s ulošcima dolomita, vapnenci s proslojcima lapora i čisti vapnenci. Reljef u dolomitima i dolomitiziranim vapnencima ističe se blagim formama. U čistim vapnencima prevladavaju strmi vapnenački grebeni i uzvišenja, te strme, kamenite i nepristupačne obale sjevernog, istočnog i južnog dijela otoka.

Najmlađe naslage su kvartarni sedimenti koji prekrivaju polja nastala u dolomitima i dolomitiziranim vapnencima te uvale doći i ponikve nastale u vapnencima. Na otoku ima 46 većih ili manjih polja uvala i dolaca. Raspadanjem dolomita i dolomitiziranih vapnenaca

nastala su plodna recentna pješćana i smeđa primorska tla koja prekrivaju najveći broj polja i predstavljaju najvrednije poljoprivredne površine otoka. Ponikve, doći i manje krške uvale, također pogodne za poljoprivredu, prekrivene su crljenicom nastalom djelovanjem erozije i korozije.

Među antiklinalnim strukturama koje se od srednjodalmatinske obale kontinuirano nižu u središnji pojas Jadrana otok Lastovo čini krajnju antiklinalnu skupinu.

Usprkos razlomljenosti reljefa jači rasjed utvrđen je samo u sjevernom dijelu otoka na potezu uvala Kručica - uvala Zabarje na kontaktu gomjojurskih i gomjokredskih naslaga.

Biologija

Kopnena fauna

Na otočju je registrirana 141 vrsta kralješnjaka, od čega njih 71 ugrožena na nacionalnoj, te 37 vrsta ugroženih na europskoj razini. Lastovsko otočje važno je odmoriste mnogim pticama selicama, uz to i gnjezdilište rijetke gregule, velikog zovoja i globalno ugroženog sredozemnog galeba.

Uz uobičajenu otočnu faunu najvažnije je naglasiti da na otoku nema zmija otrovnica. Lastovsko otočje je stanište stenoendemičnih svojiti gušterica - jadranske gušterice, te lastovske gušterice. Na liticama Struge (Velike stijene) gnijezdi i rijedak eleonarin sokol, dok u špiljama obitavaju i šišmiši.

Kopnena flora

Izobilje sunčeva svjetla i noćne vlage na posebitom su i dubokom lastovskom tlu omogućili prosperitet čak 703 zabilježene biljne vrste (15 ih je endemičnih, 53 ugrožene).

Lastovo je pored Mljeta najšumovitiji hrvatski otok. Prekriven je pretežno makijom – najljepše drvo je planika (*Arbutus unedo*), no značajni pokrov također je i crnika (*Quercus ilex*) uz koju se ističu i šume alepskog bora. Također ispod šumskog pokrova nađu se i gljive. Lastovske kuće rese mediteranske biljke: bajam, limun, naranča, palma, rogač.

Osim gromotulje kao botaničke zanimljivosti i rijetkosti, ističe se osobita rijetkost hrvatske flore, trava trsovez (*Ampelodesmos mauretanica*) koja se može naći samo na Lastovu. Ovo podneblje također pogoduje i rastu ljekovitog bilja poput kadulje, mente, stolisnika, ružmarina, lavande, komorača, te kamilice.

Od uzgojenih biljaka prevladavaju vinova loza, te maslina.

Pejsažne odlike

Lastovo je otok na otvorenoj pučini Jadrana, udaljeno od kopna. Raznolikost reljefa, razvedenost obale brojni otoci i otočići doprinose izuzetnoj privlačnosti krajobraza lastovskog arhipelaga. Goli i krševiti vapnenački grebeni izmjenjuju se sa strmim padinama, poljima, docima i krškim uvalama. Karakteristični su također odvojeni i zaobljeni brežuljci, brojni prijevoji, doline, duboke usječene morske uvale i kamenite obale s klifovima.

Posebnu vrijednost krajobrazu daje pošumljenost jer je preko dvije trećine otoka pod šumom i makijom. Naglašene krajobrazne značajke gdje se izmjenjuju uzvisine, polja šume, stjenovita obala, pridonose stvaranju jedinstvene slike tog područja.

Značajnu komponentu slike mjesta Lastovo, na strmoj padini amfiteatralnog oblika, čini njegova silueta u kontekstualnom odnosu sa zaleđem okolnih brda. Prikladno izabrani položaj mjesta, na toplom prisoju iznad polja, na lokaciji nedaleko mora, okruženo brdovitim šumskim pejzažom i okrenuto prema polju, čini Lastovo prekrasnim spojem prirodnog i artificijelnog.

Seizmološka obilježja

Lastovo pripada VI - VII potresnoj zoni Merkalijeve skale. U registriranim potresima nije bilo znatnijeg pomicanja tla i rušenja objekata. Do danas nisu zabilježeni potresi razorne snage.

Klimatska obilježja

Otok Lastovo pripada jadranskom tipu mediteranske klime koju karakteriziraju blage, vlažne i kišovite zime, te vruća i suha ljeta. Mikroklimatske prilike u odnosu na susjedna područja, a u kojima dolazi do izražaja maritimnost očituju se kroz :

- niže ljetne temperature,
- manju godišnju temperaturnu amplitudu,
- manju naoblaku,
- manje količine padalina i
- veću relativnu vlagu.

Zbog udaljenosti od kopna, najjužnije pozicije od svih većih jadranskih otoka te utjecaja mora na Lastovu su ublažene ekstremne ljetne žege i zimske hladnoće.

Srednja godišnja temperatura zraka iznosi 15.5 C (ljeti 22.8 C, zimi 9.2 C) a godišnja temperaturna amplituda 15,3 C. U odnosu na susjedno obalno područje Lastovo ima manji broj hladnih, toplih i vrućih dana, i najveći broj dana s toplom noći.

Lastovo pripada najsunčanijim područjima jadranskog primorja s 2761 sati insolacije godišnje (prosječno 7.3 sati dnevno). Relativno mali broj oblačnih dana (77) također je posljedica udaljenosti od obalnog pojasa.

Lastovo je često izloženo ljetnim sušama koje karakteriziraju ovaj tip klime. Suha i topla ljeta omogućavaju međutim dugu kupališnu sezonu koja ponekad traje od polovice svibnja do kraja listopada. Relativno mala visina reljefa i izloženost pučini uvjetuju da otok prima najmanje količine padalina u našem primorju (622 mm/god.) Nedostatak kiše posebno se osjeća u ljetnoj polovici godine (proljeće 149 mm; ljeto 50 mm) ali ljetne suše nisu tako izrazite zbog visokog postotka (70%) relativne vlage u zraku. Zbog visoke relativne vlažnosti veće je učestalije prosječnog broja dana s maglom i mrazom. Tuča rijetko pada, a zbog blage klime neznatan je broj dana sa snijegom koji se gotovo nikada ne zadržava na tlu.

Zbog isturenosti otoka prema pučini malo je učestalije jakih (35 dana/god.) i olujnih (2.5 dana/god.) vjetrova. Tišine se pojavljuju s prosječno oko 130 dana godišnje.

Od lokalnih vjetrova najučestaliji je jugo (SE). Donosi toplo i kišno vrijeme, javlja se u toku cijele godine, ali češće tokom jeseni i zime. Po učestalosti iza juga dolaze bura (NE) i tramuntana (NW), suhi i hladni vjetrovi koji najviše pusu u zimskom periodu donoseći relativno hladan, suh i vedar tip vremena. Levanat (E) donosi tokom zime i početkom proljeća kišno, prohladno i tmurno vrijeme. Rjeđe se javljaju lebić (SW i W) i oštro (S) i to obično poslije juga donoseći pljuskove i grmljavinu.

Od periodičnih vjetrova najviše dolazi do izražaja maestral, dnevni vjetar koji puše u ljetnom dijelu godine i donosi vedar i suh tip vremena. Burin, pandan maestralu, puše noću s kopna na more i dolazi do izražaja samo u većim uvalama.

Hidrološka obilježja

Vapnenačko-dolomitski sastav Lastova ima za posljedicu poroznost terena tako da na otoku nema površinskih tokova ni izvora. Atmosferska voda ponire u dubinu, te se zbog antiklinalne građe otoka pojavljuje u obliku podmorskih izvora i vrulja.

Pljuskovi i jače kiše uzrokuju na strmim padinama i udolinama kratkotrajne bujice koje ispiru tlo i potkopavaju padine. U prirodnim udubljenjima pojedinih polja prekrivenim nepropusnim muljem (Vinopolje, Lokavje i dr.) nastaju lokve u kojima se voda zadržava i preko ljeta pa se koriste za napajanje stoke.

Jesenske i zimske kiše uzrokuju povremeno plavljenje nekih polja.

Dio vode koji ponire zadržava se u dolomitskim i vapnenačko dolomitskim terenima kao podzemna voda. Utvrđeni su podzemni izvori u Prgovom polju (9 l/sek) i u polju Duboka (2 l/sek).

1.1.2.2. Stanovništvo

Demografija

Lastovo pripada slabije naseljenim područjima Hrvatske. U Općini je 2001. popisano 835 stanovnika; naselje Glavat 0 stanovnika, naselje Lastovo 451 stanovnika, naselje Pasadur 77 stanovnika, naselje Skrivena Luka 18 stanovnika, naselje Sušac 0 stanovnika, naselje Ubli 218 stanovnika, naselje Zaklopatica 71 stanovnika.

Proces depopulacije, deagrarizacije i izumiranja stanovništva kontinuirano je prisutan, a stanovništvo ima obilježja duboke starosti. Analiza gotovo četrdesetogodišnjeg razdoblja pokazuje stalno negativan migracijski saldo (smanjenje prirodnog prirasta i broja stanovnika).

Gospodarstvena situacija je vrlo loša, i nemoguće je očekivati brzu izmjenu tog stanja. Nedovoljan broj stanovnika, posebno aktivnog, osnovni je problem pri poticanju bilo koje razvojne akcije. Tradicionalne grane gospodarstva, poljoprivreda i ribarstvo nazaduju, a početke razvoja turizma prekinuo je Domovinski rat, te se tek zadnjih godina ponovo razvija.

Društvene djelatnosti u Općini Lastovo relativno su razvijenije od gospodarskih, ali u cjelini promatrano ne zadovoljavaju u potpunosti potrebe stanovništva.

Općina Lastovo pripada slabije naseljenim područjima Hrvatske. Naseljena su svega četiri otoka i to najveći Lastovo, te manji Prežba, dok na otočićima Sušac i Glavat žive samo svjetioničari.

Proces depopulacije i izumiranja stanovništva kontinuirano je prisutan na prostoru općine. Broj stanovnika otočja rastao je do 1948. godine, kada dostiže najveći broj (1.738 stanovnika). Nakon toga slijedi stalno smanjenje broja stanovnika kao posljedica smanjenog nataliteta i prirodnog prirasta, ali prvenstveno zbog iseljavanja stanovništva u druga područja Hrvatske, u druge zemlje i na druge kontinente.

Prema zadnjem popisu iz 2001.god. u općini je popisano 835 stalnih stanovnika, od čega je 726 prisutnih stanovnika naselja popisa, a 109 odsutnih u razdoblju godine dana i duže.

1.1.2.3. Objekti društvene infrastrukture

Društvene djelatnosti u Lastovu relativno su razvijenije od gospodarskih, ali u cjelini promatrano ne zadovoljavaju u potpunosti potrebe stanovništva. Osnovni problem je u njihovom lociranju i dimenzioniranju, zbog vrlo malog broja stanovnika što ne dozvoljava disperziju takvih objekata i sadržaja, nego nameće njihovu koncentraciju. Ukupan broj zaposlenih u društvenim djelatnostima je oko 60, od toga trećina u obrazovanju i kulturi, polovica u općinskim državnim i ostalim javnim službama, i ostatak u zdravstvu.

Predškolski odgoj realiziran je kroz dječji vrtić u Lastovu s oko 40 polaznika.

Osnovna škola djeluje također samo u Lastovu s oko 90 polaznika u osam odjeljenja i 18 zaposlenih djelatnika.

Kulturne institucije i organizacije djeluju uglavnom na amaterskoj osnovi. Uz muzej sa dvjestotinjak eksponata postoji knjižnica s 3000 knjiga i polivalentna dvorana s 250 mjesta.

Sport i rekreacija. Aktivnosti se odvijaju pretežno kroz program tjelesne kulture odgojno obrazovnih ustanova. Postoji nogometni teren i školska sportska dvorana. NK Omladinac se takmiči u međuopćinskoj ligi Dubrovačko-neretvanske županije.

Zdravstvena zaštita osigurana je u zdravstvenoj stanici u Lastovu koja zapošljava dva liječnika. Djeluje i zubni terapeut, a postoji i ljekarna s 1 farmaceutom.

Općinske službe, ispostave državnih institucija, službe MUP-a i sl. smještene su također u Lastovu.

1.1.2.4. Gospodarstvo

Poljodjelstvo i ribarstvo čini preko 40% udjela u društvenom proizvodu.

Ugostiteljstvo i turizam čini 1% udjela u društvenom proizvodu, ali s 25% u ukupnoj zaposlenosti otoka predstavlja značajan razvojni potencijal.

Ostale gospodarske djelatnosti (graditeljstvo, promet, trgovina, obrtništvo) bilježe određenu aktivnost, ali rezultati nisu zadovoljavajući, niti su kvalitetno zadovoljene potrebe stanovništva.

1.1.3. Infrastrukturna opremljenost

Jedan od osnovnih uvjeta prostornog razvitka poboljšavanje je infrastrukturne opremljenosti s osobitim naglaskom na poboljšanju prometne infrastrukture.

U prometnom smislu Lastovo ima kvalitetnu stratešku prometnu poziciju, koja se u povijesti pokazala značajnom. Danas su te kvalitete zanemarene te je otok prometno odsječen od ostatka Hrvatske.

1.1.3.1. Prometna infrastruktura

Pomorski promet je za sada jedini veza Općine Lastovo s ostalim dijelovima Republike Hrvatske. Zastupljen je s jednom trajektnom linijom dnevno, a u sezoni dvjema do Splita i jednom do Vele Luke , i s još dnevnim polascima katamaranom. Povezanost sa županijskim središtem je izuzetno loša jer ne postoji direktna pomorska veza s Dubrovnikom, a zbog udaljenosti i neusklađenosti s ostalim vidovima prometa stanovništvu je dodatno otežan pristup potrebnim službama.

Cestovni promet je vrlo slabo razvijen, svodi se uglavnom na promet osobnih automobila između glavnih naselja, a pojedini dijelovi otoka još su uvijek nepristupačni čak i za poljoprivredna vozila.

Javni autobusni prijevoz pored dviju linija za zaposlene i školsku djecu pokriva i svaku trajektnu i katamaransku vezu.

Do naselja Lastovo vodi državna cesta D119 te prema Skrivenoj luci vodi lokalna cesta L69035. Unutar naselja su ostale nerazvrstane prometnice srednje ili niske komunalne opremljenosti.

Prometnice u Lastovu su neadekvatne zbog konfiguracije terena i postojeće izgradnje, ili nedovoljne širine i izgradnje stambenih objekata na samoj prometnici, bez pješačkih površina u gotovo svim ostalim naseljima.

Promet u mirovanju riješen je sporadično i u ukupnosti nedovoljnog je kapaciteta.

Javni zračni promet ne postoji. Izgrađeni helidrom kod naselja Ubli zadovoljava urgentne potrebe stanovništva.

1.1.3.2. Pošta i telekomunikacije

Poštanski i telekomunikacijski promet odvija se preko objekata u naseljima Ubli i Lastovo i zadovoljava današnje potrebe stanovništva.

Prikupljanje i otpremanje pošiljaka obavljaju poštanski uredi u tim naseljima.

Otok je preko podmorskog svjetlovoda povezan s otokom Korčula, odnosno državnom i međunarodnom telekomunikacijskom mrežom. Telekomunikacijski objekti Lastovo i Ubli povezani su podzemnim svjetlovodom. Postojeća radiorelejna veza s otokom Korčulom je nadopuna svjetlovodnoj vezi i doprinosi sigurnosti sustava.

Radio - difuzni sustav veza oslanja se na TV pretvarač snage 3x100 W na brdu Hum, koji kvalitetno pokriva centralno i istočno područje otoka. Zapadni dio otoka ima jako otežan ili nikakav prijem TV i radio signala.

1.1.3.3. Komunalna infrastruktura

Kao i kod prometa nemoguće je govoriti o cjelovitom sustavu infrastrukture. Postoje samo pojedinačni sklopovi koji vrlo teško zadovoljavaju minimalne potrebe stanovnika, nemaju kvalitetu i potrebne kapacitete za dosegnuti stupanj razvoja turizma, a potpuno su neprihvatljivi za očekivani razvoj.

1.1.3.3.1. Elektroenergetski sustav

Otok Lastovo je u elektroenergetsku mrežu Hrvatske povezan preko otoka Korčule sa dva visokonaponska podmorska kabela i to:

- kabel 10kV dolazi iz uvale Stračinica na Korčuli (pored Brne) do uvale Korita na Lastovu (pored Zaklopatice, gdje ulazi u istoimenu kabelsku kućicu (KK), koja se radi dotrajalosti i modernizacije postrojenja planira rušiti; iz KK podzemnim kabelom spojen je rasklop 10kV Sozanj (ovaj kabel položen je 1960.g. i danas služi kao rezervno napajanje),

- kabel 35kV (položen je 1995) dolazi iz uvale Gršćica na Korčuli do uvale Zarebra na Lastovu (istočno od rta Žrvanj) te dalje ide podzemnim kabelom do TS Predhodište – ovaj kabel je pod 20kV naponom i napaja otok Lastovo u normalnim okolnostima,

Elektroenergetska 10kV mreža je kabelska raznih presjeka (materijal Al i Cu) i nadzemna sa golim vodičima (materijal AlFe). Mreža je postavljena u obliku zatvorenog prstena sa dva odcjepa prema Jurjevoj luci i Velje More.

Ukupna instalirana elektroenergetska snaga na otoku Lastovu je 4990kVA, a sadašnje opterećenje iznosi 500-600kVA.

1.1.3.3.2. Plinoopskrbni sustav

Općina Lastovo nema plinsku mrežu. Očekuje se da će realizacijom plinovoda Bosiljevo – Split Općina Lastovo spojiti na Državnu plinoopskrbnu mrežu.

Na području Općine Lastovo nema izgrađene plinske mreže (mrežni plin), kao ni centralnih toplifikacijskih sustava (CTS) s pripadajućom cijevnom mrežom.

1.1.3.3.3. Vodoopskrbni sustav

Vodoopskrba se zasniva na lokalnim bunarima podzemne vode u poljima Prgovo i Duboke ukupnog kapaciteta 11 l/sek. Ove količine ne zadovoljavaju niti današnje potrebe, a kvaliteta vode je zbog velike tvrdoće i visokog saliniteta neadekvatna. Stoga se potrebne količine dodatno osiguravaju kroz individualne i zajedničke cisterne koje se pune kišnicom, a povremeno u sušnoj sezoni voda se dovozi i brodovima vodonoscima.

Ishodište lokalnog vodoopskrbnog sustava je centralna crpna stanica u Prgovom polju koja tlači vodu u glavnu vodospremu "Lastovo" smještenu na brdu Kaštel, odakle se gravitacijskom mrežom razvodi do naselja Lastovo, Zaklopatica, Ubli i Pasadur. U upotrebi su dva salinizatora.

Izgradnja regionalnog vodovoda iz doline rijeke Neretve, preko Pelješca i Korčule odvija se vrlo sporo, te Lastovo, usprkos već položenoj podmorskoj cijevi prema Korčuli, ne dobiva vodu iz tog sustava.

1.1.3.3.4. Sustav odvodnje

Odvodnja otpadnih voda svodi se na pojedinačne ispuste u more, te septičke i "crne" jame. Izgrađeni kolektor naselja Lastovo ima podmorski ispust.

1.1.4. Zaštićene prirodne i kulturno-povijesne cjeline, ambijentalne vrijednosti i posebnosti

1.1.4.1. Zaštita posebnih vrijednosti okoliša

Strateška opredjeljenja planiranja prostora idu od zaštite postojećih posebnih vrijednosti prostora. Ona se oslanjaju na graditeljsku baštinu, park prirode 'Lastovsko otočje' i prirodne resurse kojima Lastovo obiluje.

Sve su ove okolnosti dovele do vrlo šarolikog izgleda krajolika na prostoru mjesta sa vrlo mnogo različitosti. Ta raznolikost štiti se Zakonom o zaštiti prirode, činjenicom da se područje izrade Plana nalazi u Parku prirode Lastovsko otočje te se kulturna baština štiti od strane Ministarstva kulture – Uprave za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorskog odjela u Dubrovniku na način da se određene građevine u naselju štite na nivo zaštićenog, evidentirano ili preventivno zaštićenog kulturnog dobra. Također je važno istaknuti da se sve te komponente štite ovim Planom.

Pejzažna osobitosti prostora Lastova vidi se u sačuvanim praznim travnatim površinama i poljima u izgrađenoj strukturi mjesta i u sačuvanim pošumljenim padinama koja opasuju mjesto.

Zaštita prirodne baštine

Na cijelom području Općine Lastovo nalazi se prirodna vrijednost zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08) koja je upisana u Upisnik zaštićenih dijelova prirode pod rednim brojem 935 – Park prirode Lastovsko otočje.

Za Park prirode Lastovsko otočje izrađena je Stručna podloga za zaštitu Parka prirode Lastovsko otočje, Zbornik radova Interdisciplinarnog istraživačkog projekta Lastovsko otočje Udruge Bius te Izvještaj terenskih istraživanja podmorja Lastova 2005.-2008. Udruge Sunce iz Splita. U nastavku prilažemo izvode iz navedene dokumentacije:

„Lastovsko otočje predstavlja prirodno i dijelom kultivirano područje s područjima izrazite ekološke važnosti.

Lastovsko otočje (kopno i more) dobro je očuvano zbog toga što je u prošlosti bilo pod upravom Dubrovačke Republike koja je vodila računa o prirodnom i kulturnom nasljeđu otoka, a naročito zbog toga što je u novije vrijeme bilo pod opsežnim restrikcijama koje su nametnute boravkom bivše JNA od 1945. do 1992. godine koja je kočila svaki gospodarski razvoj. Zbog nepostojanja industrije morska voda je čista i neopterećena onečišćenjem.

Naglašene krajobrazne značajke gdje se izmjenjuju uzvisine, polja, šume, stjenovita obala, pridonose stvaranju jedinstvene slike tog područja. Veliku vrijednost čine mjestimice visoki obalni strmci i velik broj otočića.

Otok Lastovo zajedno sa svim pripadajućim otocima i otočićima predstavlja izuzetno vrijedno područje s gledišta biološke raznolikosti jer se uslijed geografske izoliranosti ovdje razvio niz endemičnih svojti. Područje je važno stanište i za veći broj ugroženih i rijetkih vrsta.

Lastovsko otočje u pogledu bogatstva živog svijeta mora i njegove raznolikosti, predstavlja aspekt južno-jadranskih otvorenih voda. To je rezultiralo i velikom raznolikošću stanišnih uvjeta. Postojeće podatke o podmorju ovog područja potrebno je što žurnije upotpuniti novim i područje sačuvati od degradacije različitim mjerama.

Područje ima bogatu kulturno-povijesnu baštinu. Otok Lastovo ima mnoštvo registriranih kulturnih dobara, a cijeli otok Sušac je preventivno zaštićen kao povijesni prostor. U podmorju su otkrivena podmorska arheološka nalazišta. Sve to doprinosi njegovoj krajobraznoj, odgojno-obrazovnoj, kulturno-povijesnoj i turističko-rekreacijskoj ulozi.

Područja ekološke mreže Republike Hrvatske

U Hrvatskoj je Ekološka mreža propisana Zakonom o zaštiti prirode, a proglašena Uredbom o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07), te predstavlja sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekoloških značajnih područja važnih za ugrožene vrste i staništa, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti. Uredbom o proglašenju ekološke mreže propisane su i smjernice za mjere zaštite čija provedba osigurava postizanje i održavanje povoljnog stanja ciljeva očuvanja svakog područja ekološke mreže.

Prema 'Podacima o vrstama, staništima, zaštićenim i evidentiranim područjima i područjima Ekološke mreže RH' u obuhvatu planu nalaze se tri područja važna za divlje svojte i stanišne tipove.

Sifra područja	Naziv područja	Stanišni tip	Smjernice za mjere zaštite
HR2000283	Jama u brdu Straža (Forteca)	kraške špilje i jame	- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme; - očuvati sigovine, živi svijet speleoloških objekata, fosilne, arheološke i druge nalaze; - ne mijenjati stanišne uvjete u speleološkim objektima, njihovom nadzemlju i neposrednoj blizini;
HR2000329	Pod Kaštelom špilja	kraške špilje i jame	- sanirati izvore onečišćenja koji ugrožavaju nadzemne i podzemne krške vode; - sanirati odlagališta otpada na slivnim područjima speleološki objekata; - očuvati povoljne uvjete (tama, vlažnosti, prozračnost), i mir (bez posjeta i drugih ljudskih utjecaja) u speleološkim objektima;
HR2000353	Špilja u župnikovoj kući	kraške špilje i jame	- očuvati povoljne fizikalne i kemijske uvjete, količinu vode i vodni režim ili ih poboljšati ako su nepovoljni

Popis zaštićenih, preventivno zaštićenih i evidentiranih nepokretnih kulturnih dobara na prostoru u obuhvatu plana

Izvod iz popisa zaštićenih, preventivno zaštićenih i evidentiranih nepokretnih kulturnih dobara i kopnenih i podmorskih arheoloških lokaliteta za područje Plana Ministarstva kulture - Uprave za zaštitu kulturne baštine – Konzervatorskog odjela u Dubrovniku

ZAŠTIĆENA, PREVENTIVNO ZAŠTIĆENA I EVIDENTIRANA NEPOKRETNNA KULTURNA DOBRA		
1. ZAŠTIĆENA KULTURNA DOBRA		
Naziv kulturnog dobra	Broj registracije	Zaštićene katastarske čestice
Povijesna cjelina naselja Lastovo	RST 941	Zona omeđena katastarskim čest. zem. 6443, čest. zgr. 696, čest. zem. 6446, čest. zgr. 147, 693, čest. zem. 6891, 6826, 6827, 6867, 6879, 6880, 6830, 6831, 6832, 6833, 6834, 6835, 6836, 6837, 6838, 6839, 6840, 6841, 6842, 6843, 6844, 6845, 6847, 6848, 6784, 6787, 6788, čest. zgr. 33, čest. zem. 6789, 6778, čest. zgr. 34, čest. zem. 6766, 6765, 6762, 6763, 6568, 6567, 6566, čest. zgr. 51, 52, 59, 58, 60, 61, 62, čest. zem. 5674, čest. zgr. 63, čest. zem. 5680, 5681, 5682, 5683, 5684, 5685, 5692, 5693, 5694, 5695, 4428, 4425, 4422, 5701, 5702, 5725, 5724, 5727, 5728, 5729, 5735, 238, 5740, 5743, 5744, 5745, 5746, 5747, čest. zgr. 20, čest. zem. 5750, 5751, 5752, 5753, 5754, 5755, 5756, 5757, 5758, 5759, 5760, 5761, 5764, 5765, 5769, 363, 5770, 5772, 5773, čest. zgr. 348, 347, čest. zem. 5771, 579, 5795, 5794, čest. zgr. 70, 13, 374, čest. zem. 5798, 5800, 5820, 5821, 5822, 5823, čest. zgr. 386, 387, 388, čest. zem. 5824, 5826, 6233, 6216, 6215, čest. zgr. 297, čest. zem. 6214, 6213, 6212, 6211, 6210, 6203

URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA NASELJA LASTOVO

		6208, 6207, čest. zgr. 404,405, čest. zem. 6201, 6200, 6199, čest. zgr. 407,406, čest. zem. 6198, 6197, 6196, 6195, 6194,6193,6188, 6186, 6182, čest. zgr. 131, čest. zem. 6154, 6153, 6152, 6151, 6150, 6149, 6131, 6130, 6129, čest. zgr. 434,433, čest. zem. 6128, 6127, čest. zgr. 456, čest. zem. 6067, 6065, 6066, 6020, 6019, 6018, 6017,6011, 6018, 6009, 6008, 6006, 6007, čest. zgr. 461,460,459,458,463, čest. zem. 6001, 6002, čest. zgr. 571, 572, 573, 577, 578, čest. zem. 6034, 6033, 6032, 6441,6442, k.o. Lastovo
Župna crkva sv. Kuzme i Damjana	RST1257	čest. zgr. 236, 237, 238, čest. zem. 6348 k.o. Lastovo
Loža na trgu pred župnom crkvom	RST1110	čest. zgr. 236 k.o. Lastovo
Crkva sv. Marije na Grži	RST 1278	čest. zgr. 236 k.o. Lastovo
Crkva sv. Martina	RST 1263	čest. zgr. 32, čest. zem. 6804 k.o. Lastovo
Tvrđava Forte Straža (Fortica)	RST 154	čest. zgr. 102 k.o. Lastovo
Tvrđava Kaštio na Glavici	RST 1292	čest. zgr. 457, čest. zem. 5941 i 5942 k.o. Lastovo
Crkva sv. Jurja, Hum	RST 736	čest.z.9743/3 k.o. Lastovo
Crkva sv. Lucije	RST 1280	čest. zgr. 26 k.o. Lastovo
Crkva Gospe od polja	RST 1279	čest.zgr.28 k.o. Lastovo
Crkva sv. Antuna	RST 1265	čest. zgr. 23, čest. zem. 4214 i 4215 k.o. Lastovo
Crkva sv. Augustina	RST 1284	čest. zgr. 376 k.o. Lastovo
Crkva sv. Ilije	RST 1383	čest. zgr. 31 i čest. zem. 5395 k.o. Lastovo
Crkva sv. Ivana	RST 1264	čest. zgr. 454 k.o. Lastovo
Crkva sv. Luke	RST 1155	čest. zgr. 832 k.o. Lastovo
Crkva sv. Marka	RST 1387	čest. zgr. 15 k.o. Lastovo
Crkva sv. Mihajla	RST 1384	čest. zgr. 788 k.o. Lastovo
Crkva sv. Nikole	RST1261	čest. zgr, 4 k.o. Lastovo
Crkva sv. Roka	RST 1262	čest. zgr. 696/1 k.o. Lastovo
Crkva sv. Spasa	RST1281	čest. zgr.1 k.o. Lastovo
Crkva sv. Vicenca	RST 1106 i 1154	čest. zgr. 118 k.o. Lastovo
Crkva sv. Vlaha	RST 1283	čest. zgr. 581/1 k.o. Lastovo
Crkva sv. Barbare	RST 1282	čest. zgr. 22 k.o. Lastovo
Renesansna kuća Antica	RST 949	čest. zgr. 437, 484/1,484/2, 586, 587 k.o. Lastovo
Kuća Antičević	RST 946	čest. zgr. 686, 680 i čest. zem. 6463 k.o. Lastovo
Barokna kuća Antičević	RST 948	čest. zgr. 43/1,43/2 k.o. Lastovo
Gotičko-renesansna kuća Kokot	RST 947	čest. zgr. 624/1, 624/2, 628/1, 628/2, 628/3, 628/4, 628/5, 628/6 k.o. Lastovo
Crkva sv. Ciprijana	RST 1140	
3. EVIDENTIRANA KULTURNA DOBRA		
Kuća Jurinić (Šutić Lozica) na Počivalu		čest. zgr. 200, 201, 202, 203, 204 i 205 k.o. Lastovo
Kuća Dobričević (Momović) Puščet		čest. zgr. 207, 208, 209 k.o. Lastovo
Kuća Desislavić (Maričević) na Počivalu		čest. zgr. 197, 198/1 i 198/2 k.o. Lastovo
Kuća Galčić (Lucijanović) Sredina Sela		čest. zgr. 584, 586, 587, 6437/1 i 6437/2 k.o. Lastovo
Kuća Šešan na Pjevoru		čest. zgr. 463,464 k.o. Lastovo
Kuća Đivoje ispod Pjevora		čest. zgr. 583, 430 i 435 k.o. Lastovo
Kuća Jurinić-Hropić-Jurica Ispod Pjevora		čest. zgr. 690,689, 6454, 601 i 610 k.o. Lastovo
Kuća Konzulić (Ostojić) Puščet		čest. zgr. 6332, 216, 215 k.o. Lastovo
Kuća Siruga (Dražinić) Pečnica		čest. zgr. 296/1, 296/3 k.o. Lastovo
Kuća Stanić (Šipotić) Sv. Ivan		čest. zgr. 450,47,48,49 k.o. Lastovo
Kuća Frlan na Dovcu		čest. zgr. 281 k.o. Lastovo
Kuća Miletović (Radovanović-Marković) Pod Stražu		čest. zgr. 113, 114, 115 k.o. Lastovo
Kuća Binčola (Glumac, Fantela) Pod Pokladarevu Gržu		čest. zgr. 6747 k.o. Lastovo
Kuća Desislavić (Sangaletti-Tone) Grmica		čest. zgr. 39 k.o. Lastovo

Kuća Desislavić (Fantela) Grmica	čest. zgr. 81, 82 k.o. Lastovo
Knežev dvor (Palac)	čest. zgr. 456 k.o. Lastovo
Fondik Pušćet	čest. zgr.213/1 i 213/2 k.o. Lastovo
Komarada	
Crkva sv. Josipa, Lastovo	zaštićena u sklopu rješenja o registraciji cjeline sela Lastova RST 941
Kula na Pijevoru	zaštićena u sklopu rješenja o registraciji cjeline sela Lastova RST 941
Vjetrenjača kraj crkve sv. Lucije	

Arheološki lokaliteti

Status zaštite pojedinačnih arheoloških lokaliteta unutar i izvan obuhvata Plana dan je u slijedećoj tablici:

	ARHEOLOŠKI LOKALITETI	Registracijski broj	Status zaštite	Katastarska čestica
4.1	Crkva Sv. Lucije	RST 1280	R	26
4.2.	Kaštio	RST 1265	R	Zgr. 23, Zem. 4214, 4215

Za arheološke lokacije određuju se slijedeće mjere zaštite:

- prilikom izvođenja bilo kakvih potencijalnih građevinskih zahvata u zonama arheoloških lokaliteta potrebno je provesti arheološko sondiranje ili istraživanje, ovisno o uvjetima nadležnog Konzervatorskog odjela,
- provoditi arheološki nadzor za širu zonu prilikom izvođenja potencijalnih građevinskih zahvata,
- na sve potencijalne arheološke lokalitete, bez obzira na stupanj zaštite, primjenjuju se ostali važeći propisi.

1.1.5. Obveze iz Prostornog plana uređenja Općine Lastovo

Prostornim planom predložena je organizacija i namjena prostora, utvrđene su granice građevinskih područja naselja i područja za gospodarske djelatnosti i sportsko-rekreacijske zone, utvrđeni su režimi uređivanja prostora sa smjernicama i mjerama zaštite, sanacije i uređenje osobito vrijednih, te zaštićenih i ugroženih dijelova okoliša, planirana je mreža komunalne i prometne infrastrukture.

Prostorni plan problematizira slijedeće činjenice:

- Lastovo pripada slabije naseljenim područjima Hrvatske,
- kontinuirano prisutan proces deagrarizacije, depopulacije i izumiranja stanovništva,
- stanovništvo pokazuje znakove duboke starosti,
- napuštanje i zapuštanje obiteljskih kuća u mjestu Lastovo.

Odabir prostorno razvojne strukture treba se i u ovom Planu temeljiti na povijesnoj matrici i tradicionalnom zauzimanju prostora. Prostorno žarište Lastova ne bi trebali dalje nekontrolirano prostorno širiti. Trebati će pokazati i ostaviti prekide u prostornom razvoju i poštivati urbanističke etape razvoja, uključujući i poštivanje oblikovne urbane strukture.

Planom se treba izbjeći širenje i gradnju duž prometnica, jer takvi prostori ne dobivaju svoje prepoznatljive vrijednosti: okupljališta, trgovi i dr.

Planom se predviđa ravnomjernije naseljavanje prostora. Sva postojeća izgrađena naselja pa i ona napuštena postaju razvojna mjesta. To nije uvijek kroz prostorno širenje, već kroz preuzimanje komplementarnih funkcija razvoja za usklađeni razvoj cjeline.

Zadržavanjem posebne fizionomije prostornog razvoja i posebnog rasporeda zauzimanja područja afirmira se naslijeđena kulturna baština i zadržava postojeća ljepota krajolika.

Predviđen je porast standarda društvene strukture, ali tu društvenu infrastrukturu ne treba doslovno ravnomjerno raspoređivati po prostoru.

U hijerarhijskoj mreži središnjih naselja planira se:

- **Lastovo - kao važnije lokalno središte i**
- **Ubli - manje lokalno središte.**

Ostala naselja su Pasadur, Zaklopatica, Skrivena Luka, Glavat i Sušac.

Korištenje i namjena prostora

S obzirom na specifičnosti pojedinih dijelova Općine planiran je osnovni model prostorne organizacije po područjima. Planom se predviđa njihova prometna, funkcionalna i kooperativna povezanost, ali i specifični pojedinačni razvoj na osnovici njihovih raznolikosti.

Područje izrade Plana obuhvaća površinu unutar građevinskog područja mjesta Lastovo.

Građevinsko područje naselja namijenjeno je za gradnju i razvitak naselja, odnosno za gradnju stambenih, javnih, poslovnih građevina, zatim građevina i sadržaja društvenog standarda, sporta i rekreacije, za parkove, groblja i posebnu namjenu, kulturne i zdravstvene građevine, ugostiteljske i turističke sadržaje i sl. Pored navedenih sadržaja u naselju se, pod posebnim uvjetima, mogu graditi i manja skladišta, komunalni servisi i uređaji, različite radionice i manji obrtnički i proizvodni pogoni i druge građevine. Unutar građevinskog područja su i prometne površine primarne i sekundarne cestovne mreže u naselju.

Zone sporta i rekreacije za potrebe stalnog stanovništva, posebno mladeži, kao i turista za uređenim prostorima namijenjenim sportu i rekreaciji danas nisu niti izdaleka zadovoljene.

Osnovni prostori, novi objekti i tereni zbog većih potreba stanovništva, a i zbog gostiju/turista planira se sportsko-rekreacijski centar u Lastovu, sa sportskom dvoranom zapadno od nogometnog igrališta.

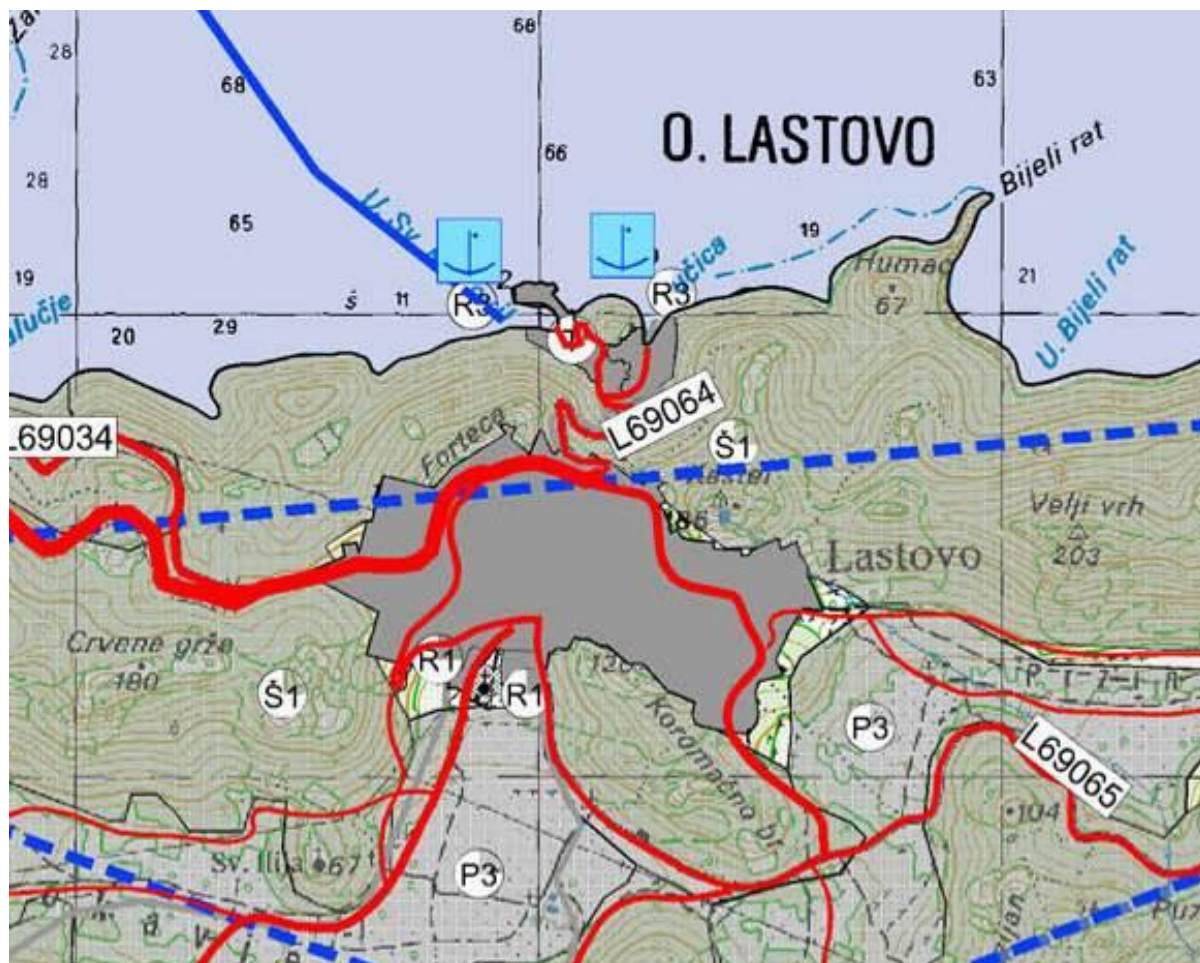

KARTOGRAM 1 / Izvadak iz PPUO Lastovo-a, grafički prikaz / : Korištenje i namjena površina

Prometna i komunalna infrastrukturna mreža

Planom su određene površine za prometnu i komunalnu infrastrukturu i građevine. Plan sadrži prijedlog mreže javnih cesta:

- **državne:** Ubli - Lastovo;
- **županijske:** Pasadur – Ubli;
- **lokalne ceste:** Zaklopatica – Lastovo; Lastovo - Skrivena luka, Prehodišće – Pasadur, Jurjeva Luka – Pasadur, Lučica – Lastovo;
- **ostale ceste, poljski i protupožarni putovi** koja će se usklađivati s odlukama nadležnih tijela.

KARTOGRAM 2 / Izvadak iz PPUO Lastovo-a, grafički prikaz / : Promet

1.1.6. Ocjena mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

1.1.6.1. Ocjena stanja u odnosu na demografske podatke

Kako cijeli prostor općine Lastovo pokazuje jako lošu sliku demografskog razvoja potrebno je iznaći nove gospodarske poticaje koji bi zadržali fertilno stanovništvo da i dalje razvija ovaj prostor.

Proces depopulacije i izumiranja stanovništva kontinuirano je prisutan na prostoru općine. Broj stanovnika otočja rastao je do 1948. godine, kada dostiže najveći broj (1.738 stanovnika). Nakon toga slijedi stalno smanjenje broja stanovnika kao posljedica smanjenog

nataliteta i prirodnog prirasta, ali prvenstveno zbog iseljavanja stanovništva u druga područja Hrvatske, u druge zemlje i na druge kontinente.

1.1.6.2. Ocjena stanja u prometu

Opće karakteristike cesta na području Lastova su loše zbog velikog broja prometnica koje su u lošem građevinskom stanju, s niskom razinom tehničkih standarda i opremljenosti.

Na području Lastova nije bilo cjelovito riješenog prometnog sustava iz čega su proizašle neadekvatne i slijepe stambene ulice, većinom kolno nepristupačne. Prometna mreža naselja se spontano razvijala kroz stoljeće, pri čemu konfiguracija terena velikim dijelom uvjetuje savladavanje strmina stepeništima. Povijesna, zaštićena zona naselja Lastovo podvrgava se uvjetima zaštite i na taj način odgovara na probleme prometa danas.

Planirana cestovna mreža temelji se prvenstveno na rekonstrukciji i poboljšanju postojećih prometnica i putova te izgradnji novih trasa i cestovnih objekata. Na nivou plana predlaže se i buduće razvrstavanje primarne i sekundarne cestovne mreže.

1.1.6.3. Ocjena stanja u ostale infrastrukture

Telekomunikacijski sustav veza planiran je u koridorima cestovne mreže.

Planirana vodoopskrba zahtijeva izgradnju većeg broja osnovnih objekata koji se u pravilu predviđaju izvan građevinskih područja.

Planirana odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda temelji se na izgradnji nekoliko lokalnih podsustava odvodnje i pročišćavanja jedinstvenih na razini područja ili zone. Planom su naznačene moguće lokacije uređaja za pročišćavanje s podmorskim ispustima, dok će se definitivne lokacije utvrditi posebnim studijama.

Planirani sustav elektroopskrbe povezat će se na elektroenergetsku mrežu Hrvatske preko rasklopišta Prehodišće, odnosno trafostanica TS 35/10 kV koja je osnovna točka distribucije elektroenergije u lokalnu mrežu jačine 10 kV. Planirana mreža bit će izvedena podzemnim kablovima u pravilu u koridorima cestovnih prometnica. Rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih trafostanica TS 10/0,4 kV i izgradnja distributivne mreže napona 0,4 kV prilagodit će se budućim stvarnim potrebama.

1.1.6.4. Ocjena stanja demografskih uvjeta i gospodarskih uvjeta

Demografski uvjeti

Teško je ocijeniti demografsko stanje u prostoru koje već dulje vrijeme pokazuje vrlo negativni trend i pogoršanje demografske slike. Ipak, uz napore oporavka gospodarstva u postoji mogućnost poboljšanja.

Odumiranje pojedinih razvojnih zona traži promjenu planiranja budućeg razvoja. Orijentacija na turizam (agroturizam, kulturni i nautički turizam), proizvodnju biološki zdrave hrane, malom obrtu i poduzetništvu. Bez pomaka na nove tehnološke procese teško da će se gospodarstvo bitno oporaviti.

Gospodarski uvjeti

Gospodarske djelatnosti su bile oslonjene na prirodne resurse i položaj u prostoru. One su se mijenjale tokom povijesti ovisno o korištenju i društveno-političkim okolnostima, odnosno razvojnim predodžbama.

Budući razvitak Lastova utemeljen na novim tržišnim, poduzetničkim odnosima bit će usmjeren na razvoj:

- **ugostiteljsko-turističke djelatnosti,**

- **poljodjelstva i ribarstvo,**

dok će obrtništvo, trgovina, promet i komunalna djelatnost u svom daljnjem razvoju imati status pomoćnih djelatnosti bez čijeg kvalitetnog funkcioniranja nije moguće odvijanje života na otoku. **Zaustavljanje iseljavanja stanovništva** jedan je od osnovnih preduvjeta daljnjeg razvoja.

Turističko - ugostiteljsku djelatnost kao vodeću djelatnost na otoku predodređuju izuzetno pogodni klimatski, prirodni i od čovjeka stvoreni uvjeti. Stoga općinu, odnosno arhipelag Lastovo treba razvijati kao izuzetnu kariku u lancu prirodno najvrjednijih dijelova Hrvatske.

U planiranju turističkih aktivnosti i sadržaja ne smiju se ponoviti greške napravljene na velikom dijelu našeg priobalja, gdje je turizam uzrokovao nestanak velikih površina izvorne prirodne sredine. Sačuvanost, ljepota i potencijal krajobraza upućuju na vrste turizma koje podrazumijevaju integriranje u tradicionalne vrijednosti lokalne sredine, a ne podređivanje artificijelnim strukturama.

Poljodjelstvo će, uz turizam, biti jedan od nositelja razvitka. Brojna polja s kvalitetnom zemljišnom podlogom predstavljaju realnu podlogu za razvitak ove djelatnosti. Sustavne državne poticajne mjere preduvjet su za intenziviranje poljodjelske proizvodnje.

Ribarstvo je djelatnost na kojoj će se također temeljiti budući razvitak. Postojeća bogata lovišta plave i bijele ribe i rakova osnova su razvoja ove djelatnosti. Postoje i velike mogućnosti za uzgoj ribe u mnogobrojnim zaštićenim uvalama, ali je marikultura u koliziji sa zaštićenom prirodom.

1.1.6.5. Ocjena kakvoće prirodnih resursa i mjere zaštite okoliša

Kakvoća tla

U cilju poboljšanja stanja i režima korištenja tla i očuvanja kvalitete podzemnih voda i mora od daljnjeg zagađivanja, potrebno je riješiti sustav odvodnje otpadnih voda na području naselja Lastovo; utvrditi bonitet zemljišta na osnovi globalno utvrđenih podobnosti tla pogodnih za poljoprivrednu proizvodnju, naročito za vinogradarstvo i voćarstvo; donijeti mjere za zaštitu tla od zagađivanja, oštećenja i erozije. Prema važećim propisima neophodno je utvrditi Zone sanitarne zaštite izvorišta pitke vode.

Zaštita od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti

Zaštita od požara

Zaštita od požara temelji se na zakonima, propisima i normama koje uređuju predmetnu problematiku, a provodi se u skladu s Procjenama ugroženosti od požara, Planovima zaštite od požara, kategorijama ugroženosti od požara građevina, građevinskih dijelova i otvorenih prostora, odgovarajućim ustrojem motriteljsko-dojavne službe, profesionalnim i dobrovoljnim vatrogastvom.

Elementarnim nepogodama smatraju se i nesreće uzrokovane požarima, eksplozijama, prometnim nezgodama i rušenjem objekata gdje u zaštiti i smanjenju posljedica bitnu ulogu ima i vatrogasna djelatnost.

Vatrogasna djelatnost je sudjelovanje u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanje i drugih poslova u nesrećama.

Pošto je područje izrade Plana dio Parka prirode, protupožarnu zaštitu provodi Javna ustanova Parka prirode 'Lastovsko otočje' u suradnji s drugim pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju dopuštenu djelatnost na području Parka prirode, te organizira i osigurava:

- stalnu osmatračno-dojavne službe, koju obavljaju zaposlenici Ustanove,

- stalnu prohodnost puteva i staza,
- ispravnost uređaja za gašenje požara i njihovo stalno tehničko osuvremenjivanje;
- zabrana loženja vatre izvan naselja i mjesta koja su posebno označena i određena za tu namjenu.

Mjere protupožarne zaštite na području Parka prirode dužne su provoditi i primjenjivati sve pravne i fizičke osobe u tom području.

Protupožarnu zaštitu u području Parka prirode organizira i provodi Ustanova u suradnji s profesionalnim i dobrovoljnim društvima, te nadležnim tijelima Ministarstva.

Radi preventivne zaštite od požara Ustanova organizira osmatračko-dojavnu službu na lokalitetima Hum, Kašćel i Sozanj, uz pomoć dobrovoljnog vatrogasnog društva i Javne vatrogasne postrojbe.

Civilna zaštita

Civilna zaštita je oblik organiziranja, pripremanja i sudjelovanja građana, pravnih osoba, tijela državne uprave i jedinica lokalne samouprave i uprave radi zaštite i spašavanja građana i materijalnih dobara od opasnosti i posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških, ekoloških nesreća te od ratnih razaranja.

Poslovi koje obavlja civilna zaštita podrazumijevaju:

- pravodobno obavješćivanje pučanstva o nastanku opasnosti i uzbunjivanje;
- evakuaciju;
- sklanjanje ljudi i imovine i zaštita od bojnih otrova;
- zamračivanje;
- spašavanje iz ruševina;
- pružanje prve medicinske pomoći i skrb o povrijeđenima i oboljelima;
- borbu protiv požara;
- otkrivanje i označavanje opasnih zona (što obuhvaća radiološko-biološko-kemijsku detekciju te otkrivanje zaostalih razornih i eksplozivnih sredstava) te dekontaminaciju i razminiranje terena;
- prihvaćanje i smještaj ugroženog stanovništva;
- asanaciju terena.

Osim ovih "ratnih" zadataka, civilna zaštita je u mirnodopskim uvjetima naročito angažirana na zaštiti i spašavanju u prirodnim nepogodama, i u otklanjanju posljedica od nesreća izravnim djelovanjem čovjeka, npr. velike prometne nesreće, zagađivanje prirode i slično.

Tako postavljena, civilna zaštita obuhvaća osobnu i uzajamnu zaštitu građana, mjere kojima se sama služba civilne zaštite priprema da bi spremno dočekala eventualne nezgode, nesreće, accidente ili ratna djelovanja, te organizirane snage civilne zaštite.

Odbredbama Pravilnika o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu, utvrđuju se kriteriji za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu stanovništva, a odbredbama istog Pravilnika općine i gradovi određuju zone ugroženosti u naseljenim mjestima.

Skloništa se grade u skladu sa prostornim planovima i planovima zaštite i spašavanja jedinica lokalne samouprave i uprave.

Zone ugroženosti potrebno je definirati u skladu sa lokacijama posebne namjene u prostornim planovima, te između ostalog u odnosu na slijedeće lokacije koje se nalaze unutar obuhvata Plana:

- sjedište gradskog poglavarstva,
- HPT centrale,
- TS 220 KV i više,
- vodoopskrbne građevine,
- cestovna raskrižja.

1.1.6.6. Ocjena zaštite prirodnih vrijednosti i graditeljske baštine

Hrvatski sabor je 29. rujna 2006. godine proglasio Park prirode "Lastovsko otočje", što ga čini jedanaestim parkom prirode u Hrvatskoj. Plan je smješten u srcu Parka prirode.

U mjestu Lastovo nažalost postoji bespravna, nekontrolirana i stihijska izgradnja koju je ovim Planom potrebno staviti pod kontrolu i razvrstati u određene kategorije.

Kvaliteta mjesta Lastovo vidljiva je i u sačuvanim urbanim povijesnim matricama te u sačuvanim praznim prostorima unutar strukture mjesta te se jasno čita povijesni kontinuitet i mogućnost daljnjeg razvoja kao naselja gradskih karakteristika. Rubna neplanska izgradnja narušava amfiteatralni izgled naselja.

1.1.6.7. Ocjena planske dokumentacije

Prostorni plan uređenja općine Lastovo donesen je u siječnju 2010. godine te predstavlja temeljni dokument za uređenje i razvoj prostora mjesta Lastovo.

Radi detaljnijeg sagledavanja i određivanja specifičnosti razvoja i uređenja PPUGL odredio je obvezu izrade niza UPU-ova od kojih je jedan UPU mjesta Lastovo.

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog uređenja značajni za mjesto Lastovo

Urbanistički plan uređenja treba očuvati i unaprijediti postojeće vrijednosti prostora, osigurati razvoj grada i prepoznati nove prostorne potencijale.

Opći ciljevi prostornog uređenja mjesta Lastova:

- pokazati razlike karakterističnih podcjelina,
- doprinijeti ujednačavanju opće kvalitete života u Lastovu dopunom sadržaja i infrastrukturnog komfora,
 - neosporna visoka urbana kvaliteta prostora na nekim dijelovima treba se nastaviti kroz oblikovanje zajedničkih prostora i na dijelovima koji su se stihijski formirali pukim nagomilavanjem kuća bez dodatnih urbanih sadržaja,
 - stvaranje kvalitetnog gradskog okoliša osiguranjem zdrave i prosperitetne gospodarske osnove i daljnjeg gospodarskog razvoja (otvaranjem radnih mjesta, transformacijom djelatnosti),
 - učvršćivanje značaja Lastova, odnosno njegove uloge glavnog mjesta otoka,
 - nadograđivanje slike Lastova kao kulturnog, upravnog, obrazovnog i sadržajnog centra Lastovskog otočja koji je imao u povijesti i koji kao poželjno mjesto i svoj zemljopisni položaj može dalje trajno razvijati.

Ciljevi prostornog razvoja i uređenja mjesta Lastovo su:

- razvoj planiranog i održivog (rezistentnog) naselja,
- stvaranje novog *imagea* grada koji se od nekadašnjeg ribarskog i poljoprivrednog mjesta, preko 'utvrde' pretvara u kulturno-turističku destinaciju,
- osigurati da Lastovo zadrži svoju povijesnu izvornost i ambijentalnu vrijednost,
- proširiti utjecaj usluga izvan užih otočkih okvira,
- prostorno omogućiti dopunjavanje turističke ponude otoka pozicioniranjem Lastova kao startne lokacije u rekreacijskom, izletničkom, planinarskom, povijesnom i kulturnom istraživanju otoka,
- formirati kulturno umjetnički centar, čija će ponuda u budućnosti biti temeljena na kulturnoj baštini stvorenoj u prošlosti, kao i na suvremenoj kulturnoj ponudi
- gospodarstvo razvijati na malim pogonima.

Ukratko ciljevi teže da Lastovo maksimalno sačuva svoju izvornu ljepotu, ambijentalnost, da svoju autohtonost nadopunjava kulturnom i turističkom ponudom.

Polazišta su određena iz:

- postojećeg – lokalnih karakteristika
 - privlačnog - atraktivnog nasljeđa
 - prednosti - prostornog boniteta i očitanih datosti

Da bi se omogućio takav prostorni razvoj, prostor je najprije analiziran i valoriziran prema svojim prostornim potencijalima tj. osobnostima i prednostima.

Lastovo svoju snagu crpi na bogatoj i burnoj prošlosti. Jednostavnost i logičnost urbanističkog i prostornog razvoja naselja uspjela se velikim dijelom sačuvati do danas. Neplanska izgradnja koja zauzima rubne dijelove naselja je glavna prijetnja u narušavanju pejzažne i autentične vrijednosti ovoga prostora.

Iz PPU općine Lastovo ne uočavaju se smjernice koncepta prostornog razvoja mjesta Lastovo. Jedine smjernice koje su jasno definirane su osmišljavanje identiteta naselja kao administrativno, kulturnog središta.

Jasne smjernice u očuvanju i tretmanu povijesne cjeline proizlaze iz konzervatorske dokumentacije.

2.1.1. Demografski razvoj

Ciljevi prostornog razvoja Lastova su zaustavljanje negativnog demografskog razvoja podizanjem mogućnosti kvalitetnijeg života te zaštite kvalitete pejzaža.

Cilj je da se prostorni razvoj postavi tako da se zadrži radno sposobno i fertilno stanovništvo u prostoru. Prostorna struktura uz druge gospodarske i socijalne mjere treba osigurati uravnoteženje u prostoru te smanjenje pritiska i koncentraciju izgradnje duž prometnica.

Poboljšanje slike demografskog trenda treba okrenuti iskorakom u drukčije vrednovanje prostora kao najvećeg gospodarskog resursa. Taj prirodni resurs prostora treba dati snagu ljudskom resursu. Glavni kapital ljudskog resursa su zdravlje, prehrana, znanje i obrazovanje, a to osigurava kvaliteta prirode.

2.1.2. Odabir prostorne i gospodarske strukture

Urbanistički plan uređenja mjesta Lastovo je odabrao takvu prostorno razvojnu strukturu da prostorni razvoj namjenom korištenja omogući da se preokrene višegodišnje stagniranje razvoja naselja i gospodarstva.

Novoplanirani i postojeći prepoznati prostorni potencijali omogućiti će daljnji razvoj javnih i društvenih sadržaja (muzeji, galerije, sportsko-rekreacioni centar), novog kvalitetnog stanovanja (istočna zona naselja) te nove turističke ponude i novih djelatnosti u prostoru (gospodarske i kulturne).

Prostorna struktura Plana poštuje zacrtana načela u PPUOL:

- urbane transformacije u smislu boljeg korištenja građevinskog zemljišta,
- očuvanje neizgrađenih pejzažno vrijednih dijelova naselja,
- očuvanje naslijeđenih povijesnih naselja,
- optimalno povećanje kapaciteta prometne, telekomunikacijske, energetske i komunalne infrastrukture.

Planom treba omogućiti stvaranje kvalitetne turističke ponude kroz revitalizaciju prostora povijesnog dijela naselja i starih dobrim dijelom zapuštenih vrtova i alternativnu turističku ponudu za nove potrebe turista (biciklizam, planinarenje i sl.) što će doprinijeti i cjelokupnom razvoju gospodarstva.

2.1.3. Prometna i komunalna infrastruktura

Jedna od bitnih pretpostavki za realizaciju planskih sadržaja unutar područja obuhvata te za uspostavljanje što povoljnijih veza sa širim prostorom izgradnja je novih cestovnih prometnih koridora. Na taj način stvoriti će se sve pretpostavke i za potpuno opremanje prostora svim vrstama komunalne infrastrukture. Unapređenje stanja treba provoditi u svakom od sustava na način i u skladu s nastojanjem da se stvore primjereni uvjeti za život i zaštitu zdravlja ljudi te omogući normalno odvijanje svih aktivnosti.

2.1.3.1. Promet

Lastovo će se dalje razvijati kao samostalna cjelina, sa potrebnom i neophodnom društvenom infrastrukturom, prema racionalnim standardima i radi zadovoljavanja osnovnih potreba i proširenog životnog komfora (kulturnog i rekreacijskog). Planom su osigurani prostori za odvijanje javnih potreba (trgovi, šetnice, javni i tematski parkovi i perivoji).

Infrastrukturni sustav je potrebno dalje razvijati i unapređivati, te ga što ravnomjernije rasporediti po prostoru na način da se uspostavi novi sustav prometnica koji će omogućiti jednostavan pristup automobilom i na javnim površinama osigurati dostatan broj parkirnih mjesta.

To će se postići novo planiranim parkiralištem, koje se planira na rubim dijelovima mjesta u zoni sporta i rekreacije. Na taj način će se osigurati adekvatan kolni pristup i štititi povijesni dio naselja od automobila.

Cilj Plana je također riješiti pješački promet kroz grad, uspostaviti sustav pješačkih putova i nove pješačke površine i trgove. Također u cijelom sustavu pješačkih uspostaviti i kvalitetne biciklističke staze.

2.1.3.2. Pošta i telekomunikacija

Cilj je ulagati u daljnji razvoj i dogradnju na području telekomunikacija, što ima za posljedicu znatno povećanje osnovnih telekomunikacijskih usluga i brzo uvađanje novih telekomunikacijskih usluga.

2.1.3.3. Sustav odvodnje

U skladu sa značenjem problema odvodnje, prioritetne mjere i zahvati moraju biti u uspostavljanju sustava javne odvodnje. Danas se odvodnja otpadnih voda rješava putem septičkih jama. U cilju poboljšanja stanja i režima korištenja tla i očuvanja kvalitete podzemnih voda i mora od danjeg zagađenja, potrebno je riješiti sustav odvodnje otpadnih voda. Također je potrebno donijeti mjere za zaštitu tla od zagađenja.

2.1.3.4. Vodoopskrbni sustav

Postojeća vodoopskrba se zasniva na lokalnim izvorima podzemne vode u poljima Prgovo i Duboke, a potrebne količine dodatno se osiguravaju kroz zajedničke cisterne, vodospreme i brodovima vodonosnicima.

Planirana vodoopskrba temelji se na dovršenju izgradnje regionalnog vodovoda iz doline Neretve, preko Pelješca i Korčule do Lastova. Izgradnja regionalnog vodovoda dovija se vrlo sporo, te Lastovo usprkos već položenoj cijevi prema Korčuli, ne može u dogledno vrijeme računati s planiranih 30 l/s iz tog sustava.

Za priključenje na ovaj vodovodni sustav potrebo je izgraditi i određene objekte te obnoviti kompletnu vodovodnu infrastrukturu na otoku.

Za opskrbljivanje mjesta Lastovo iz ovog sustava nužna je izgradnja vodospreme Lastovo koja je izvan obuhvata ovoga Plana.

Vodoopskrba je jedan od preduvjeta povećanja smještajnih stambenih i turističkih kapaciteta u mjestu Lastovu. Prema tome dok god se ne uspostavi dovod vode s Korčule cilj ovog Plana je planirati povećanje količine crpljenja, sanacija postojeće mreže i izgradnja individualnih cisterni.

2.1.3.5. Plinoopskrbni sustav

U sustavu opskrbe prirodnim plinom predviđeni su pripreme za prihvatanje korištenja zemnog plina. Planira se plinsko mjernu redukcijsku stanicu u naselju Ubli, iz koje će se opskrbljivati sva naselja pa tako i naselje Lastovo.

2.1.3.6. Elektroenergetski sustav

Mjesto Lastovo ne pretendira biti veliki potrošač električne energije jer u njoj trenutno ne postoji niti se planira velika koncentracija konzuma. Međutim, potrebe za energijom će se u njoj povećati tako da će se taj problem morati riješiti kao uvjet za planiranu revitalizaciju i razvoj. Drugi problem je rješenje energetske situacije koje će garantirati njenu potpunu

sigurnost i konstantnost pri prijenosu energije neovisno o drugim faktorima (meteorološke i druge prilike).

Cilj ovog Plana je također maksimalno stimuliranje korištenja alternativnih oblika proizvodnje električne energije, pogotovo zbog pogodnih klimatskih uvjeta za ugradnju solarnih ploča.

2.1.4. Očuvanje prostornih posebnosti mjesta i dijelova mjesta

Ciljevi zaštite krajolika su:

- očuvanje morfoloških i vizualnih osobitosti okoliša,
- očuvanje većih i značajnijih površina vrtova kao pejzažnog elementa,
- očuvanje praznih zelenih površina u strukturi mjesta,
- očuvanje i sanacija visoke vegetacije (palme) te specifične vegetacije uz njih,
- očuvanje morfoloških i vizualnih osobitosti okoliša povijesnog dijela mjesta,
- očuvanje ostalih vizualnih osobitosti prostora (vidikovci, utvrde, šumski krajolik).

Cilj je zaštititi kulturno povijesne cjeline, ali i pojedinačne graditeljske objekte koji predstavljaju kulturnu baštinu, te proširiti zaštitu na dijelove povijesnih i baštinjenih ambijenata povijesnih cjelina zajedno sa pripadajućim prirodnim i kultiviranim krajolikom.

Cilj zaštite graditeljske baštine polazi od:

- utvrđivanja postojećeg stanja,
- definiranja smjernica moguće namjene/prenamjene prostora u skladu sa Konzervatorskom dokumentacijom te opredjeljenjima međunarodnih konvencija, preporukama i drugim dokumentima o zaštiti kulturne baštine,
- valorizacija i zaštita urbane matrice Lastova,
- rezolucije o obnovi Hrvatske kulturne baštine,
- nacionalnog programa zaštite, očuvanja i obnove kulturnih dobara.

Opće mjere za zaštitu kulturnog dobra propisane su Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 157/03, 87/09 i 88/10). One se odnose na ishođenje prethodnih odobrenja za ishođenje prethodnih uvjeta zaštite kulturnog dobra, kao i prethodna odobrenja za sve radove koji bi mogli prouzročiti promjene na kulturnom dobru, kao i u njegovoj neposrednoj blizini, odnosno radove koji bi mogli narušiti cjelovitost kulturnog dobra.

2.2. Ciljevi prostornog uređenja mjesta

Ciljevi prostornog uređenja Lastova se osim iz općih ciljeva, navedenih u poglavlju 2.1. Ciljevi prostornog uređenja značajni za mjesto Lastovo i pojedinačnih ciljeva detaljnije određeni.

Lastovo je središnje naselje otoka i upravno, administrativno, kulturno i poslovno središte općine Lastovo.

Po svom korištenju, gustoći izgradnje, namjeni i funkciji Lastovo se formiralo kao urbani prostor bitno različit od ostalih naselja Općine.

Jedan od ciljeva prostornog uređenja mjesta Lastovo je zadržati i unaprijediti ponudu grada kako bi se osigurao daljnji održivi i socijalni uravnoteženi cjeloviti razvoj Općine.

Iz svega navedenog proizlaze ciljevi budućeg razvoja Lastova:

1. nova izgradnja treba poštivati povijesni razvoj grada i odmicati od starog nasljeđa potezima zelenila,
2. osigurati prometno funkcioniranje grada na način da se tranzitni promet riješi obilaznicama, da se osigura dovoljan broj parkirališnih mjesta što će omogućiti i stvaranje sustava pješačkih putova i trgova,
3. obnova i rekonstrukcija postojećih građevina prema konzervatorskim uvjetima,
4. očuvanje vrtova u povijesnoj strukturi,
5. prenamjena znamenitih javnih građevina u kulturne, turističke i uslužne sadržaje,

6. potenciranje korištenja povijesnih komunikacija otvaranje prizemlja s komercijalnim sadržajima,
7. povezivanje i osmišljavanje veza fortifikacija naselja,
8. zatečene pejzažne i kulturne vrijednosti prostora potrebno je očuvati.

2.2.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih ambijenata i cjelina

Racionalno korištenje prirodnih izvora odnosi se na šumske površine, plodno tlo, kultivirane obradive površine, ali i na ukupni prostor. Prostor je nacionalno dobro koje je potrošivo, ukoliko se ne koristi racionalno.

2.2.1.1. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Prvenstveni je cilj zaštite šumskih i poljoprivrednih resursa i ograničenje daljnje urbanizacije na štetu obradivog poljoprivrednog zemljišta.

Šumske površine se trebaju obnavljati, ali treba saditi i nove zaštitne pojaseve.

U daljnjem razvoju poljodjelstva preporučuje se:

- usmjeriti i poticati proizvodnju zdrave hrane,
- podrška tradicijskim obrascima "održivog" gospodarstva tlo,
- poticajna rekultivacija,
- zaustaviti degradaciju malih seoskih gospodarstava i depopulaciju vrijednih agrarnih prostora.

U očuvanju ukupne ekološke stabilnosti treba kao prioritet navesti očuvanje ekološki prihvatljivih sredina za naselja i životni okoliš. To će se postići izbjegavanjem korištenja prostora onim aktivnostima koje bi takav zdrav okoliš ugrožavale.

2.2.1.2. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Racionalno korištenje i zaštita prostora moguće je postići:

- osiguranjem ujednačenog komunalnog standarda,
- poticanjem revitalizacije postojećih građevina,
- lociranjem većih gospodarskih pogona van naselja,
- uvođenjem posebne mjere komunalne politike za dijelove naselja osobitih lokacijskih pogodnosti (zone rezidencijalne izgradnje).

2.2.2. Unapređenje uređenja mjesta Lastovo i komunalne infrastrukture

Cilj Plana je da unutar svakog dijela mjesta razvija potrebnu i neophodnu društvenu infrastrukturu, prema racionalnim standardima i radi zadovoljavanja osnovnih potreba i proširenog životnog komfora.

Odabir prostorno razvojne strukture temelji se na povijesnoj matrici i tradicionalnom zauzimanju prostora.

Planom se treba izbjeći širenje i gradnju duž prometnica, jer takvi prostori ne dobivaju svoje prepoznatljive vrijednosti: okupljališta, trgove i dr.

2.2.2.1. Promet

Cilj je prometnu mrežu planirati sukladno planu prometne mreže PPUOL kao i funkcionalnom povezivanju cijelog područja naselja u skladu s potrebama i predviđenim razvojnim pravcima.

Osim kolnog prometa potrebno je unutar naselja osigurati i prostore za odvijanje javnih potreba (trgovi, šetnice, odmorišta i perivoji).

Među većim problemima u Lastovu su kolni promet i promet u mirovanju. Među glavnim ciljevima Plana je osmišljavanje adekvatnih lokacija za parkiranje. Zbog želje da se stara gradska jezgra naselja ne opterećuje automobilskim prometom, planiraju se tri lokacije na ulasku u mjesto.

Svaka od tih lokacija veže se uz specifičnost građevina u čijoj blizini se organizira, kao što su crkva Sv. Antuna, novi vidikovac na putu za Uble i sportska dvorana. Tako da se svaka od tih lokacija može koristiti i u druge funkcije i izvan turističke sezone ili za organizaciju različitih manifestacija.

2.2.2.2. Energetika

Intervencije na postojećim energetske prijenosnim postrojenjima treba provoditi tako da se zadrže postojeće građevine i sustavi u već izgrađenim koridorima, a kod izvođenja rekonstrukcija ili zamjena postrojenja, zahvate izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima (npr. zamjena vodiča boljih svojstava kako ne bi trebalo proširivati koridor i drugo).

Izgradnju novih energetske prijenosnih postrojenja temeljiti na ispitivanju mogućnosti da se tehnološkom zamjenom u postojećim koridorima postigne traženi efekt povećanja prijenosnih kapaciteta sustava.

Kod izgradnje primjenjivati najrelevantnije ekološke kriterije i koristiti postojeće koridore i prostore što je najviše moguće (što manji zahtjevi za novim površinama).

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

Ovaj urbanistički plan izrađen je na temelju osnovnih postavki PPUOL i Konzervatorske dokumentacije i utvrđeno je namjensko korištenje prostora uvjetovano planom višeg reda, ali modificirane strukture u dopustivim dijelovima prostora koji se odnose na:

- usklađenost s postojećim stanjem u prostoru,
- usklađenost s planiranim realizacijama (izdane dozvole za novu gradnju),
- detaljniju obradu i unaprjeđenja u pojedinim segmentima plana i unaprjeđenje kroz artikulaciju javnih prostora.

Planom su utvrđeni osnovni uvjeti korištenja i namjene površina, prometna, odnosno ulična i komunalna mreža, te su utvrđene smjernice za oblikovanje, korištenje i uređenje prostora. Plan sadrži način i oblike korištenja i uređenja javnih i drugih površina zone te način uređenja prometne, odnosno ulične i komunalne mreže te mjere zaštite posebnosti prostora i zaštite okoliša.

3.1. Program gradnje i uređenja prostora

Program gradnje i uređenja površina i zemljišta u obuhvatu Plana odnosi se na:

1. program izgradnje i uređenja površina infrastrukturnih sustava te izgradnju i uređenje prometnog sustava,
2. program izgradnje i uređenja površina programiranih za novu stambenu, mješovitu - pretežno stambenu, javnu i društvenu te sportsko-rekreacijsku namjenu i izgradnju,
3. program izgradnje i uređenja pješačkih površina,
4. program izgradnje i uređenja javnih zelenih površina i zemljišta.

3.1.1. Program izgradnje i uređenja površina infrastrukturnih sustava te izgradnju i uređenje prometnog sustava

Program izgradnje i uređenja površina infrastrukturnih sustava te izgradnju i uređenje prometnog sustava u obuhvatu Plana odnosi se na planiranje izgradnje novih i uređenje postojećih infrastrukturnih sustava vodoopskrbe i odvodnje, elektroopskrbe, telekomunikacije te uređenje postojećih prometnica i izgradnju novog prometnog sustava.

Planiranje izgradnje novog prometnog sustava u koji ulaze:

- a) gradnja tri nove zone parkiranja
- b) zabrana prometa u mirovanju na javnim površinama u mjestu za vrijeme trajanja turističke sezone i uspostavljanje pješačke zone, sve dosadašnje ceste postaju kolno-pješačke,
- c) uspostava novih pješačkih i biciklističkih staza koje povezuju vidikovce

3.1.2. Program izgradnje i uređenja površina programiranih za novu stambenu, mješovitu - pretežno stambenu, javnu i društvenu te sportsko-rekreacijsku namjenu i izgradnju obuhvaća

Planiranje novog stanovanja i dopunu postojećeg:

Prilikom organizacije novog stanovanja i rekonstrukcije postojećeg potrebno je voditi računa o zaštiti postojećih urbanističkih vrijednosti.

Plan predviđa rekonstrukciju i dopunu postojećeg stanovanja uz maksimalno poštovanje urbanističkih zaštićenih zona.

Zaokruživanje tkiva grada novim stanovanjem oblikovati će grad i omogućiti nove stambene i mješovite zone za širenje grada na planski i organizirani način koji štiti postojeću organizaciju grada i nadopunjuje ju uspostavljajući nove sustave stanovanja (individualno stanovanje).

Novo stanovanje planira se u nastavku ulica Lastovskih kneževa i Ulice Sv. Kuzme i Damjana te južno od Ulice Sv. Antuna.

Planiranje novih javnih sadržaja:

U Lastovu danas postoje tri zone s javnim gradskim sadržajima:

1. glavni akcent u sakralnom i administrativnom smislu je područje oko crkve Sv. Kuzme i Damjana,

2. Pjevor – vidikovac, prostor restorana, kafića, trgovine, pošte, autobusno stajalište i

3. Dolac- prostor škole, Doma kulture i Općine Lastovo.

Ove tri zone, uz niz sakralnih građevina koje su raspršen po mjestu, čine osnovne točke aktivacije u Lastovu. Njihova važnost za danji razvoj je velika. Prepoznavanje tih zona rezultiralo je konceptom njihovog povezivanja u pješačkom i sadržajnom smislu. Način na koji bi se to ostvarilo je aktiviranje glavnih povijesnih smjerova kretanja kao što su Počivalište, granica između Donje i Gornje bande sa mijenjanjem njihove namjene u javne, kulturne i ugostiteljske sadržaje.

Gradnja novih i prenamjena starih građevina na predviđenoj ruti omogućila bi aktiviranje i upoznavanje s bogatom lastovskom povijesti. Također bi se nadovezalo na brojne pješake, biciklističke i planirane ture koje se na Lastovu nude.

Obzirom na turistički karakter cijele regije, a posebno Zaklopatice i Pasadura koji je povezan s Lastovom, postoji potreba za povećanjem turističke ponude samog Lastova. Jedan od načina za to je, osim valorizacije povijesne i kulturne vrijednosti mjesta i povećanja turističke ponude vezane uz njega, povećanje pristupačnosti pješačkim i biciklističkim stazama i uspostava turističkih punktova na vrijednim lokacijama unutar gradskog obuhvata i to na mjestima vrijedne geografske pozicije, otvorenih vizura ili dobre prometne pristupačnosti. Ti turistički punktovi mogu sadržavati raznoliku ponudu, od smještajne, ugostiteljske ili rekreacijske ovisno o ostaloj gradskoj ponudi.

Planiranje sportsko-rekreacijske zone

Planirana sportsko-rekreacijska zona je jedan od podcentara Lastova. Locirana je na ulasku u mjesto iz smjera Skrivene luke. U neposrednoj blizini je nogometnog igrališta i ostalih sportskih terena. U sklopu sportsko-rekreacijskog centra planiraju se

3.1.3. Program izgradnje i uređenja javnih trgova i ostalih pješačkih površina

a. uređenje javnih trgova

b. uređenje ostalih pješačkih površina

c. uspostava sustava pješačkih šetnica i biciklističkih staza sa odmorištima

d. uređenje prometnih koridora za pješake (nogostupa) unutar postojećih prometnica i ulica

Stavljanjem prometa u povijesnom dijelu mjesta u poseban režim i uspostavom pješačke zone (parkiralište i osiguravanja parkinga u rubnim dijelovima mjesta), sve dosadašnje prilazne ceste postaju kolno-pješačke.

Uspostavljanjem kolno-pješačke zone rasteretiti će se mjesto od kolnog prometa.

Parkirališta se planiraju kao polivalenta.

Uređenje javnih trgova i ostalih pješačkih površina obuhvaća uređenje podne plohe, opremanje odgovarajućom urbanom opremom i javnom rasvjetom gdje je to potrebno te sadnju primjerenog zelenila i drveća.

3.1.4. Program izgradnje i uređenja javnih parkova i ostalih zelenih površina

Javni parkovi, dječja igrališta te odmorišta moraju biti uređeni odgovarajućom urbanom opremom i oblikovani primjerenom vegetacijom.

Izgradnji i uređenju javnih zelenih površina i zemljišta trebaju prethoditi odgovarajući idejni projekti kako bi se izbjegla neodgovarajuća rješenja. Uređenje zelenih površina bitna je komponenta slike mjesta pa se prema uređenju treba odnositi na odgovoran način. Jedan od temeljnih ciljeva urbanog razvitka područja unutar obuhvata Plana je formiranje prostora urbanog karaktera.

3.2. Osnovna namjena prostora

Osnovna namjena prostora utvrđena ovim Planom temelji se na podjeli prostora na površine namijenjene izgradnji i negradive površine te proizlazi iz obveza PPUO Lastovo.

3.2.1. Uvjeti za određivanje korištenja površina za javne i druge namjene

Uvjeti za određivanje korištenja površina za javne i druge namjene u Planu su:

- poštivanje temeljnih obilježja prostora aglomeracije Lastova i ciljeva razvoja urbane kulture i razvoja grada,
- valorizacija postojeće prirodne i izgrađene sredine,
- održivo korištenje i kvaliteta prostora i okoliša i unapređivanje kvalitete života,
- postojeći i planirani broj stanovnika,
- poticanje razvoja pojedinih gradskih prostornih cjelina,
- racionalno korištenje infrastrukturnih sustava.

3.2.2. Korištenje i namjena prostora

Površine javnih i drugih namjena razgraničene su i označene bojom i planskim znakom na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina u mjerilu 1:2000.

Osnovno razgraničenje površina na javne i druge namjene određeno je prema načinu korištenja (otvoreno i zajedničko korištenje, te privatno odnosno smješteno na površinama za određeno korištenje, odnosno ograđenim vlasničkim parcelama).

Namjena korištenja je razgraničena prema djelatnostima, odnosno funkcijama korištenja prostora na, mješovitu (M), javnu i društvenu (D), gospodarsku (K), turističku (T), sportsko-rekreativnu (R), parkovnu (Z), i infrastrukturnu (IS).

Budući da se radi o Urbanističkom planu uređenja kojim je određeno detaljnije razgraničenje na pojedinačne razlike u namjeni, svaka od osnovnih namjena dalje se razgraničuje na:

-	Mješovita namjena (narančasta)	
	mješovita - pretežito stambena	M1
	mješovita - pretežito poslovna	M2
	mješovita – pretežito turističko – ugostiteljska	M3
-	Javna i društvena namjena (crveno)	
	Javna i društvena	D
	Upravna	D1
	Zdravstvena	D2
	Predškolska	D3
	Školska	D4
	Kulturna	D5
	Vjerska	D6
-	Turistička namjena	T1
-	Gospodarska namjena-poslovna (ljubičasta)	K

- Sportsko rekreacijska namjena (zelena)	
Sport s gradnjom	R1
Sport bez gradnje	R2
- Javne zelene površine (zelena)	
javni park	Z1
- Zaštitne zelene površine (svijetlo zelena)	Z
- Povijesni vrtovi	Z2
- Površine infrastrukturnih sustava (bijela)	IS
Cestovne površine	
Kolno-pješačke površine	
Pješačke površine – šetnice, pješačke ulice i stepeništa	
Parkirališta	

Brojevi uz pojedinu namjenu određeni su Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98, NN 39/04, NN 45/04, NN 163/04).

Ukoliko neka namjena iz Plana nije definirana ovim Pravilnikom njen broj dodan je nakon svih postojećih brojeva.

Namjene se određene prema potrebama i odnosima postojećeg naselje, a procijenjeno je i povećanje budućih potreba, u skladu sa odmjerenim odnosima pojedinih namjena prema bilanci površina.

Već je prilikom izrade Prostornog plana općine Lastovo zacrtana veličina građevinskog područja.

Određene namjene koje su do sada bile u funkciji, predviđaju se prenamijeniti odnosno rekonstruirati. Ipak, veći dio mjesta Lastovo već je dovršena cjelina te je na tim dijelovima predviđeno tek nužno nadopunjavanje sadržajima koji nedostaju, a samo se na tri prostora planira dogradnja grada novom stambenom i pratećom izgradnjom. To su zona u nastavku ulica Lastovskih kneževa i Ulice Sv. Kuzme i Damjana te južno od Ulice Sv. Antuna.

Najveći dio Urbanističkog plana posvećen je planerskom uređenju vanjskih javnih i društvenih prostora koji će unaprijediti kvalitetu življenja u mjestu, te zaštititi urbane, kulturne i prirodne vrijednosti, a istaknuti posebnosti i osebnosti lastovskog pejzaža.

Uređenje građevinskog zemljišta podrazumijeva pripremu zemljišta (izradu dokumenata prostornog uređenja, idejnih rješenja u svrhu dobivanja lokacijske dozvole, imovinsko-pravne radnje) i izgradnju instalacija, objekata i uređaja komunalne, elektroenergetske, telekomunikacijske i prometne infrastrukture.

Kategorije uređenosti građevinskog zemljišta su:

- I. minimalno uređeno građevinsko zemljište koje obuhvaća pripremu i javni put,
- II. optimalno uređeno građevinsko zemljište koje osim pripreme obuhvaća i osnovnu infrastrukturu: javni put, vodoopskrbnu, elektroenergetsku i telekomunikacijsku mrežu,
- III. visoko uređeno građevinsko zemljište koje obuhvaća sve elemente pripreme i opremanja.

3.2.2.1. Mješovita namjena M

Na površinama mješovite namjene – M, mješovite – pretežito stambene namjene - M1, mješovite – pretežito poslovne namjene – M2 i mješovite – pretežito turističko - ugostiteljske namjene –M3 ne mogu se smjestiti građevine i uređivati prostori koji zbog buke, prašine, mirisa, neprimjerenog radnog vremena, intenzivnog prometa roba ometaju stanovanje.

Uvjeti smještaja građevina mješovite namjene prikazani su na kartografskom prikazu

1. Namjena i korištenje površina.

3.2.2.2. Javna i društvena namjena – D

Na površinama javne i društvene namjene mogu se graditi građevine za javnu i društvenu namjenu i prateće sadržaje:

- uprave,
- predškolskog odgoja,
- školstva,
- zdravstva,
- sporta,
- kulture,
- vjerske građevine.

U svim građevinama javne i društvene namjene mogu se uređivati prostori koji upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja u tim građevinama.

Na površinama i građevnim česticama javne i društvene namjene moguće se uređenje parkova i dječjih igrališta, a ne mogu se graditi stambene i poslovne građevine.

Postojeći sadržaji javne i društvene namjene sastavni su i jako vrijedan dio povijesnog dijela mjesta Lastovo.

3.2.2.3. Gospodarska namjena – poslovna - K

Gospodarska djelatnost mjesta Lastovo bila je njegov osnovni razvojni čimbenik, a i u buduće će upravo gospodarske djelatnosti osiguravati njegovo stabilno i kvalitetno trajanje, od demografski uravnoteženih, do kulturno zadovoljavajućih potencijala.

Površine gospodarske – poslovne namjene određene su za:

Poslovno-trgovačko servisna **K**

Na površinama poslovne namjene smještaju se gospodarski sadržaji koji ne smetaju gradskom okolišu.

Na površinama poslovne namjene mogu se graditi i uređivati poslovni, upravni, uredski, trgovački i uslužni sadržaji, gradske robne kuće, proizvodnja bez negativnog utjecaja na okoliš, komunalno-servisni i prateći skladišni prostori.

Na površinama poslovne namjene mogu se graditi i:

- prodavaonice, izložbeno-prodajni saloni i slični prostori i građevine,
- ugostiteljske građevine i građevine za zabavu, prometne građevine, javne garaže, sportske površine i rasadnici,
- uredski prostori, istraživački centri i građevine javne i društvene namjene i drugi sadržaji koji upotpunjuju osnovnu namjenu,
- građevine za malo poduzetništvo.

Postojeći sadržaji gospodarske - poslovne namjene nalaze se na Pjevoru (pretežno uslužna, trgovačka i poslovna) i poljoprivredna zadruga na Luži, a planirani sadržaji gospodarske - poslovne namjene nalaze se u postojećim građevinama povijesnog dijela naselja (pretežito trgovačka).

3.2.2.4. Gospodarska namjena – ugostiteljsko - turistička – T

Turističko – ugostiteljskom namjenom smatra se turistički smještaj, ugostiteljstvo, zabava, rekreacija i kultura u ponudi turizma.

Zone mješovite namjene – pretežito ugostiteljske razlikuju se po vrsti turističke ponude koju pružaju, te kapacitetu smještaja. Planiraju se kroz cijelo mjesto Lastovo.

Na prostorima određenim za zone mješovite namjene – pretežito ugostiteljske moguće je graditi i građevine stambene namjene kako je određeno ovim Planom.

3.2.2.5. Sportsko rekreacijska namjena – R

Sportsko – rekreacijska namjena sadrži površine za sport i rekreaciju.

Ovisno o položaju i vrsti sporta i rekreacije, površine se dijele na one na kojima je moguća gradnja sportskih građevina (R1) i one na kojima je moguće samo uređenje otvorenih površina za sport i rekreaciju (R2).

Sportsko rekreacijska namjena – površine s izgrađenim sportskim građevinama – R1

Na tim površinama mogu se graditi sportske dvorane, zatvorene i otvorene sportske građevine, s gledalištem ili bez gledališta, te drugi prostori što upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja na tim površinama i u građevinama. Ukupne površine prostora koji upotpunjuju osnovnu namjenu određene su ovim Planom.

Planirana sportsko-rekreacijska namjena nalazi istočno groblja (sportska dvorana i vanjski tereni za tenis, košarku i sl.).

Sportsko rekreacijska namjena – površine sportskih terena – R2

Na tim površinama mogu se uređivati samo otvorena igrališta, te manji prateći sadržaji. Moguća je gradnja građevina što upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti (garderobe, sanitarije, manji ugostiteljski sadržaji) kako je određeno ovim Planom.

Prateći sadržaji mogu se graditi istodobno ili nakon uređenja otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta.

3.2.2.6. Javne zelene površine – Z1

Javne zelene površine dijele se na javni park (Z1), dječja igrališta (Z2) i tematski park (Z4).

Javni park (Z1) je javni, neizgrađeni prostor oblikovan planski raspoređenom vegetacijom i sadržajima temeljno ekoloških obilježja, namijenjen šetnji i odmoru građana.

Funkcionalno oblikovanje parka određuju prirodne karakteristike prostora, kontaktne namjene i potreba za formiranjem ekološko, edukativno estetskih i rekreativnih površina.

Tipološki oblik parka određuje način i razinu opremljenosti sadržajima, građevinama i drugom opremom.

Postava objekata, sadržaja i opreme parka uvjetovana je realizacijom planirane parkovne površine u cjelini.

Dječja igrališta su javne parkovne površine namijenjene boravku i igri djece.

3.2.2.7. Zaštitne zelene površine – Z

Zaštitne zelene površine oblikovane su radi potrebe zaštite okoliša (nestabilne padine, erozija, vodotoci, zaštita od buke, zaštita zraka i druge zaštitne zone oko prometnica i infrastrukturnih sustava).

Unutar zaštitnih zelenih površina zabranjena je svaka vrsta gradnje osim za potrebe infrastrukturnih sustava.

U zonama zaštitnih zelenih površina mogu se zadržati, rekonstruirati i obnavljati stambene, gospodarske te druge građevine koje su utvrđene kao osobito vrijedne. Zahvati na takvim građevinama mogući su jedino u skladu s uvjetima konzervatora.

3.2.2.8. Povijesni vrtovi – Z2

Povijesni vrtovi (Z2) su neizgrađena područja oblikovana autohtonom vegetacijom i kulturama voća, povrća, začinskog bilja i sl., s uređenjem šetnica i urbanom opremom, s mogućnošću uređenja za javno korištenje i povezivanje u sustav javnih zelenih površina. U sklopu vrtova zabranjena je nova gradnja.

3.2.2.9. Površine infrastrukturnih sustava – IS

Površine infrastrukturnih sustava su površine na kojima se mogu graditi komunalne građevine i uređaji i građevine infrastrukture na posebnim prostorima i građevnim česticama, te linijske i površinske građevine za promet.

Na površinama predviđenim za gradnju komunalnih građevina i uređaja i građevina infrastrukture na posebnim prostorima grade se:

- uređaji za pročišćavanje otpadnih voda;
- vodospreme;
- uređaji za kanalizaciju;
- trafostanice 10(20)/0,4 kV;
- komutacijske građevine;
- građevine za druge komunalne djelatnosti i slične djelatnosti.

Na površinama predviđenima za linijske, površinske i druge infrastrukturne prometne građevine grade se i uređuju:

- ulična mreža i trgovi;
- javna parkirališta;
- autobusne stanice s pratećim sadržajima;
- mreža biciklističkih staza i traka;
- pješačke zone, putovi i sl.;

Iznimno, i na zasebnim građevnim česticama mogu se graditi i poslovne građevine (uredske i prateće) u vezi s obavljanjem osnovne djelatnosti.

Na površinama infrastrukturnih sustava ne mogu se graditi stambene građevine.

3.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

Planom se planira ravnomjerna naseljenost prostora. Svi postojeći izgrađeni dijelovi naselja pa i oni napušteni postaju razvojna mjesta. To nije uvijek kroz prostorno rješenje, već kroz preuzimanje komplementarnih funkcija razvoja za usklađeni razvoj cjeline.

Zadržavanjem posebne fizionomije prostornog razvoja i posebnog rasporeda zauzimanja područja afirmira se naslijeđena kulturna i urbanistička baština i zadržava postojeća ljepota krajolika.

Planiran je porast standarda društvene strukture, a tu društvenu infrastrukturu treba ravnomjerno raspoređivati po prostoru. Predviđa se poboljšanje prometne povezanosti i uspostava boljeg javnog prometa po cijelom području, kao i komunalna i komunikacijska infrastruktura do najudaljenije točke. Tako će se ukupni prostor povezati u organizirani sustav prometnih mreža.

Razvoj društvene infrastrukture temelji se na dosadašnjem standardu i predviđenim potrebama.

3.3 Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu, način korištenja i uređenja površina

Razgraničenje namjene površina je prije svega posljedica pogodnosti prihvata pojedinih dijelova prostora za određeno korištenje. Ono se nastavlja na postojeće i planirano korištenje za procijenjenu potrebnu namjenu. Uvjetovano je i uobičajenim i propisanim standardima i odnosima pojedinih namjena prema ukupnoj površini.

Detaljno razgraničenje između pojedinih namjena površina prikazano je u Planu na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina.

Tablica: Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

RED. BR.	NAMJENA	PLANSKI ZNAK	POVRŠINA		
			ukupno-m2	m2	%
1.	Mješovita namjena mješovita - pretežito stambena mješovita - pretežito poslovna mješovita – pretežito turističko – ugostiteljska	M1 M2 M3	105897	102543 302 3052	26,90%
2.	Javna i društvena namjena Javna i društvena Upravna Zdravstvena Predškolska Školska Kulturna Vjerska	D D1 D2 D3 D4 D5 D6	5221	52 1310 282 670 1079 375 1453	1,33%
3.	Turistička namjena	T1	120		0,03%
4.	Gospodarska namjena-poslovna	K	8989		2,28%
5.	Sportsko rekreacijska namjena Sport s gradnjom Sport bez gradnje	R1 R2	23019	12127 10892	5,85%
6.	Javne zelene površine javni park	Z1	44398	43805	11,28%
7.	Zaštitne zelene površine	Z	127106		32,29%
8.	Povijesni vrtovi	Z2	19303		4,90%
9.	Površine infrastrukturnih sustava Cestovne površine Kolno-pješačke površine Pješačke površine – šetnice, pješačke ulice i stepeništa Parkirališta	IS	59620	31034 6048 16781 5757	15,14%
UKUPNO			393673		

3.4. Prometna i ulična mreža

Ovim Planom predviđa se gradnja i uređenje osnovne ulične mreže i drugih nekategoriziranih ulica, trgova, šetnica i ostalih pješačkih površina, površina za parkiranje, stajališta vozila javnog prijevoza i biciklističkih staza tako da se osigura usklađen razvoj javnog, pješačkog i biciklističkog prometa, te osiguraju uvjeti za afirmaciju postojeće i formiranje nove mreže javnih urbanih prostora.

U planiranju, projektiranju, gradnji i uređenju trgova i ulične mreže osigurati će se propisane mjere zaštite okoliša.

3.4.1. Prometnice

Okosnicu prometne mreže na području ovog Plana čini cestovni i ulični promet prema hijerarhiji.

Prometnu mrežu na području obuhvata UPU-a čine državne ceste, lokalne ceste i ostale ceste:

1. Državna cesta:

postojeća:

- D119 Uble -Lastovo

2. Lokalne ceste:

postojeće:

- L 69035 Lastovo (D119) – Skrivena Luka 5,8

- L69064 Lastovo-Lučica (Put Lučice)

- L69065 Lastovo – Barje (Ulica Sv. Antuna)

3. Ostale ceste:

3.1. sabirne ulice:

- Ulica Luža
- Ulica Lastovskih kneževa
- Ulica Sv. Kuzme i Damjana
- Ulica Antuna Bogdanovića

3.2. ostale ulice:

- ostale prometnice unutar naselja.

Prometna mreža planira se sukladno PPUO Lastovo te funkcionalnom povezivanju područja mjesta Lastovo u skladu s potrebama i predviđenim razvojnim pravcima.

Organizacija prometne mreže izvedena je iz postojećih prometnica i ulica sa nužnim korekcijama u cilju poboljšanja prometnih standarda i normativa (pješačkih trotoara).

Na području mjesta Lastovo predviđeno je poboljšanje prometa, kao i bolja mreža alternativnog kretanja pješaka i bicikala.

Ovim Planom predviđa se gradnja i uređenje osnovne ulične mreže, trgova i drugih nekategoriziranih ulica, tako da se osigura usklađen razvoj javnog, pješačkog i biciklističkog prometa, te osiguraju uvjeti za afirmaciju postojeće i formiranje nove mreže javnih urbanih prostora.

U planiranju, projektiranju, gradnji i uređenju trgova i ulične mreže osigurati će se propisane mjere zaštite okoliša.

Rekonstrukcija i uređenje postojećih cesta

Osim redovnog održavanja i poboljšanja standarda na postojećim cestama odnosno ulicama ovim se planom predviđa i promjena režima tj. pretvaranje nekih cesta u kolno pješačke, ukidanje nekih spojeva te znatnija rekonstrukcija uzdužne trase za neke ulice kako je prikazano na kartografskom prikazu 2.A. Promet.

Postojeće ceste se mogu rekonstruirati unutar koridora utvrđenih ovim Planom u skladu s uvjetima propisanim uvjetima iz posebnih propisa, a ovisno o njihovoj kategoriji.

Iznimno se kod rekonstrukcije postojećih cesta poprečni profil može prilagoditi prostornim mogućnostima uz uvjet da se postigne poboljšanje standarda ceste.

Iznimno, zbog postojećih građevina, ceste kategorizirane kao ostale ulice mogu imati minimalno dvije kolne trake, svaka širine 2,75 metara za dvosmjerni promet i jednostrani nogostup širine 1,5 metara unutar koridora ceste od 9 metara.

Postojeće ulice koje u Planu nisu prikazane u posebnom koridoru već se nalaze unutar određene namjene (stambene, mješovite, društvene) ostaju u funkciji te ih je moguće rekonstruirati prema uvjetima gradnje ostalih ulica i uvjetima rekonstrukcije danih ovim Planom.

Rekonstrukcija postojećih prometnica vrši se prema idejnom projektu prometnice.

Parcelu prometnice čine kolnik, pješačke i biciklističke staze, bankine, zaštitno zelenilo, potporni zidovi, usjeci i nasipi.

Planirane trase cjevovoda za infrastrukturnu mrežu postaviti će se u nogostupe ukoliko je to prostorno moguće.

Zaštitni koridor postojeće ceste su:

1. Državna cesta - D119 – Ubli – Lastovo ima zaštitni koridor od 18 metara
2. Lokalne ceste - L 69035 Lastovo (D119) – Skrivena Luka 5,8 km, L69064 Lastovo-Lučica (Put Lučice), L69065 Lastovo – Barje (Ulica Sv. Antuna) ima zaštitni koridor od 8 metra
3. Sabirne ulice - - Ulica Luža, Ulica Lastovskih kneževa, Ulica Sv. Kuzme i Damjana i Ulica Antuna Bogdanovića imaju zaštitni koridor od minimalno 6 metara

Opći uvjeti gradnje novo planiranih prometnica

Za pribavljanje lokacijske dozvole za ceste potrebno je prethodno izraditi idejni projekt prometa i infrastrukture te parcelacijski elaborat.

Trasiranje i gradnja novih prometnica vrši se temeljem idejnog rješenja prometnog sustava za pojedine funkcionalne cjeline unutar obuhvata Plana.

Prilikom izgradnje pojedine ceste potrebno je unutar planiranog koridora istovremeno graditi i ostalu infrastrukturu predviđenu ovim Planom .

Projektnu dokumentaciju infrastrukturnih mreža unutar obuhvata ovog Plana potrebno je izraditi sukladno uvjetima nadležnih tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima propisanim posebnim propisima.

Križanja prometnica potrebno je rješavati uvažavajući prostorne mogućnosti, a gdje je moguće rješavati i kružnim tokovima.

3.4.2. Javna parkirališta

Za cijelo područje mjesta, radi poboljšanja prometnog standarda predviđa se izgradnja.

Parkirališta su prikazana na kartografskom prikazu 2.1. Promet i na kartogramu su:

Parkirališta

- Novo parkiralište u blizini Komunalca - zapadni ulaz u mjesto (P1)
- Novo parkiralište uz crkvu Sv. Antuna (P3)
- Postojeće parkiralište na Pjevoru (P4)

Uvjeti gradnje za javna parkirališta su:

- maksimalna površina parkirališta je 2 500 m²,
- kapacitet parkirališta je minimalno 5 PM (75 m² / vozilu) za autobuse i cca 75 PM (30 m² / vozilu) za automobile,
- uvjeti oblikovanja su sadnja zaštitnog drvoreda po obodu parkirališta, minimalno 10 % od ukupne površine parkirališta mora biti riješeno kao zelena površina,
- površinu parkirališta potrebno je riješiti u kombinaciji visokog zelenila i površina za parkiranje,

- kolne površine su asfaltirane, a površine za parking su popločene betonskim elementima između kojih raste trava,
- dio parkirališta (50 %) moguće je ostaviti kao travnatu površinu koja se koristi za povremeno parkiranje.
- u slučaju korištenja parkirališta kao polivalentne površine, na način da se ucrtaju sportski tereni, završna obrada je u asfaltu (kolne i parkirne površine)

3.4.3. Trgovi, šetnice i druge veće pješačke površine

Pješačke površine planirane ovim Planom su:

- pješačke zone koja će se ostvariti ograničavanjem i stavljanjem u poseban režim prometa u Lastovu, pretvaranjem svih postojećih prilaznih cesta u kolno-pješačke te uređenjem parkirališta na ulascima u mjesto,
- sustav trgova i pješačkih ulica u oko Crkve Sv. Kuzme i Damjana,
- gradske stepenice i šetnice,
- šetnica prema Kaštelu.

Uvjeti gradnje za pješačke površine su:

- uspostava kolno – pješačkih ulica (ulica koje imaju poseban režim prometa) kako je prikazano na kartografskom prikazu 2.1. Promet,
- postojeće kolne i pješačke površine za koje je ovim Planom predviđena promjena režima korištenja zadržavaju način korištenja do realizacije novo planiranih kolnih pristupa,
- pješačke ulice i trgove potrebno je cjelovito urediti popločenjem, javnom rasvjetom te postavom urbane opreme (klupe, koševi za smeće i sl.),
- šetnice je potrebno opremiti s odgovarajućom urbanom opremom (klupe, koševi za smeće, javnom rasvjetom i sl.), a na istaknutim vizurnim i pejzažnim lokacijama moguće je urediti i odmorišta.

3.4.4. Biciklističke staze

Planom se planira sustav biciklističkih staza duž prometnica, osmišljavanje novih planinarski i biciklističkih staza izvan naselja prema vidikovcima te povezivanje s ostalim stazama na otoku.

Uvjeti gradnje za biciklističke staze su:

- moguće je prilikom rekonstrukcije postojećih prometnica, na mjestima gdje je to moguće uklopiti u profil ulice biciklističke staze,
- na biciklističkim stazama potrebno je osigurati kontinuirano i sigurno kretanje biciklista jasnom horizontalnom signalizacijom (drugačije popločenje ili nacrtana traka).

3.4.5. Promet u mirovanju

Na građevnoj čestici namijenjenoj za gradnju stambenih građevina potrebno je osigurati parkirni prostor kako slijedi:

- za obiteljske kuće 1 parkirno mjesto po stanu,

Na građevnoj čestici namijenjenoj za gradnju gospodarske građevine potrebno je osigurati parkirni prostor kako slijedi:

- za poslovne i uslužne djelatnosti - 2 parkirna mjesta u startu + 1 parkirno mjesto na svakih 30 m² neto površine,
- za proizvodne i obrtničke djelatnosti - 1 parkirno mjesto na 5 zaposlenih,
- za trgovačke djelatnosti - 2 parkirna mjesta u startu + 1 parkirno mjesto na svakih 25 m² prodajnog prostora,
- za turističke djelatnosti (smještajni kapaciteti) - 1 parkirno mjesto po smještajnoj jedinici,

- za ugostiteljske djelatnosti - 2 parkirna mjesta u startu + 1 parkirno mjesto na svakih 8 m² neto površine.

Potreban broj parkirališnih mjesta mora se smjestiti unutar građevne čestice namijenjene za gradnju gospodarske građevine, na način da minimalno 30% od ukupne površine parcele mora biti park ili druga zelena uređena površina.

Iznimno u centralnim konsolidiranim područjima Lastova kada su oblik i veličina građevne čestice takvi da se u okviru građevne čestice ne može osigurati potreban parkirni prostor prema navedenim standardima, smještaj vozila može se riješiti na predviđenim javnim parkiralištima odnosno garažama u skladu s ovim Planom i/ili posebnom Odlukom Općinskog vijeća o prometu u mirovanju.

3.5. Komunalna infrastruktura

Mreža infrastrukturnih objekata u koju spadaju pošta i telekomunikacije, vodoopskrba i odvodnja, te energetska sustav, prikazana je kartografskim prikazima broj 2.A.–2.E. Infrastrukturni sustavi u mjerilu 1:2000.

U zaštitnom koridoru nije dozvoljena gradnja osim uz suglasnost nadležnih Službi.

Infrastrukturnim građevinama smatraju se linijske i površinske građevine prometnog, telekomunikacijskog, energetske i vodnogospodarskog sustava, a njihove vrste i tipovi određeni su posebnim propisima.

Izgradnja novih i rekonstrukcija pojedinih funkcionalnih cjelina prometne, komunalne, energetske i telekomunikacijske mreže vrši se neposrednom primjenom odredbi ovog Plana, posebnih propisa i temeljem idejnog rješenja.

Svi infrastrukturni zahvati moraju se izvoditi prema najvišim ekološkim kriterijima zaštite.

3.5.1. Sustav pošte i telekomunikacija

3.5.1.1. Komutacijski čvorovi

Širenjem mjesta, razvojem gospodarstva, te razvojem samih telekomunikacija tj. uvođenjem novih širokopoljnih usluga planirano je širenje postojećih komutacijskih čvorova.

Osim pasivnih elemenata korisničkih vodova, u budućnosti, može se pojaviti potreba ugradnje i aktivnih elemenata (koncentratori, multiplekseri i sl.). Aktivni elementi će se ugrađivati u postojeće elemente korisničkih vodova i koji su malih dimenzija za koje nije potrebno planirati građevinske čestice.

3.5.1.2. Korisničke TK mreže

Širenjem naselja, razvojem gospodarstva, ta razvojem samih telekomunikacija planirana je i izgradnja odnosno širenje korisničkih vodova. Tendencija je da korisnički vodovi do korisničkih uređaja budu podzemne. Trase TK mreže u pravilu će pratiti postojeće i nove javne prometne površine.

3.5.1.3. Mobilna telefonija

Na području Lastova moguća je izgradnja novih i proširivanje postojećih kapaciteta za potrebe javnih sustava pokretnih komunikacija, koje rade u skladu s važećim propisima. Gradnja novih i proširivanje kapaciteta za potrebe javnih sustava pokretnih komunikacija će se izvoditi u skladu s ovim Planom i važećim propisima Republike hrvatske.

Postojeća analogna NMT mreža ulazi u maksimum kapaciteta koji se za sada neće širiti do novih tehnologija. Korištenje mreže nastaviti će se do perioda ekonomske

opravdanosti njezine eksploatacije.

Digitalna pokretna telekomunikacijska mreža, u početnom planskom periodu, izgrađivati će se ubrzanim tempom, kako rastom broja priključaka, tako i gradnjom mreže baznih postaja. U kasnijem periodu koristiti će se i sateliti u niskoj orbiti. Pri postavljanju antenskih prijemnika ili predajnika u pokretnoj telekomunikacijskoj mreži potrebno je osobito voditi računa o usklađenosti lokacija u blizini i unutar postojećih naselja s krajobraznim u stvorenim vrijednostima prostora.

Objedinjavanje postojećih telekomunikacijskih mreža u jedinstvenu mrežu s integriranim uslugama, pored postojećih telekomunikacijskih usluga razviti će se čitav niz usluga prijenosa govora, slika i podataka. Općenito, moguće je zaključiti da će se razvijati sve usluge za koje se pokaže potreba i ekonomska isplativost.

Po svojoj naravi većina elemenata telekomunikacijske mreže prilagodljiva je prostoru i svim građevinama u prostoru, te uglavnom ne zahtijeva rezervaciju prostora za njihovu izgradnju.

Antenski prijemnici u pravilu se postavljaju van područja naselja, na izdvojenim lokacijama s osiguranim kolnim pristupom. Isti se ne mogu postavljati u neposrednoj blizini (užoj i široj zaštitnoj zoni) građevina ili kompleksa zaštićene kulturne baštine, a ukoliko nije moguće odrediti lokaciju van naselja koja odgovara tehničkim uvjetima postavljanja, moguće je njihovo postavljanje na rubnim, neizgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, i to visine koja nije veća od najviše građevine u naselju tj. dijelu naselja u kojem se postavlja.

Najmanja udaljenost između bazne stanice pokretne telekomunikacijske mreže te radiorelejnih, televizijskih, radijskih i ostalih stanica od najbližih postojećih ili planiranih građevina ne smije biti manja od visine samog antenskog stupa stanice.

Uvjeti postavljanja objekata pokretne telekomunikacijske mreže (baznih stanica i antenski sustavi) te radiorelejnih, televizijskih, radijskih i ostale stanica (predajnici ili usmjerivači) i drugih izvora neionizirajućeg zračenja, u smislu zaštite od negativnog utjecaja na okoliš, moraju se detaljno utvrditi uz suglasnost nadležne službe za prostorno planiranje, te izdanu lokacijsku dozvolu.

Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture pokretnih telekomunikacijski mreža provodi se u skladu s ovim Planom, važećim zakonima i planovima razvoja koncesionara na području mobilnih telekomunikacijskih mreža.

Predmetni predajnici ne smiju emitirati elektromagnetno zračenje koje može ugroziti zdravlje građana koji žive ili rade u neposrednoj okolini tih predajnika, a mjerenja zračenja određuju se kao obvezna uz primjenu hrvatskih, međunarodnih i harmoniziranih europskih normi o zaštiti od neionizirajućeg zračenja.

3.5.1.4. Pošta

Na području Lastova se za sada ne planiraju otvoriti nove jedinice poštanske mreže. U budućnosti se sustav pošta može proširivati ovisno o potrebama za tom uslugom .

3.5.2. Odvodnja

Postojeći i planirani cjevovodi u funkciji sustava javne odvodnje otpadne i oborinske vode prikazani su u kartografskom prikazu broj 3. Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža, 3.3. Sustav vodoopskrbe i odvodnje u mjerilu 1:2000.

Sustav odvodnje obuhvaća gravitacijske i tlačne cjevovode, postojeće i planirane crpne stanice, planirane uređaje za pročišćavanje otpadnih voda, te postojeće i planirane podmorske ispuste.

Planirani sustav odvodnje definiran je kao razdjelni sustav. Posebnim cjevovodima se odvođe sanitarno-otpadne vode i oborinske vode.

Sve sanitarne otpadne vode koje se upuštaju u kanalizacijski sustav treba odvesti na uređaje za pročišćavanje otpadnih voda te ih pročistiti do razine koja je propisana kriterijima za ispuštanje otpadne vode u more (Pravilnik o graničnim vrijednostima pokazatelja, opasnih i

drugih tvari u otpadnim vodama i Izmjena i dopuna Pravilnika o graničnim vrijednostima pokazatelja, opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama).

Komunalni mulj kao ostatak nakon pročišćavanja treba obraditi do te mjere da postane biološki neopasan te ga treba prikupiti i organizirati njegovo odlaganje na za to predviđeno mjesto (sanitarna deponija i sl.).

Tehnološke otpadne vode koje mogu nastati u područjima komunalnih i poslovno-proizvodnih namjena i sl., treba prije ispuštanja u sustav javne odvodnje pročistiti do razine dozvoljene za ispuštanje u sustav javne odvodnje (predtretman otpadnih voda).

Oborinske vode se moraju zbrinjavati sustavom oborinske odvodnje i moraju se usmjeravati prema moru kao prirodnom recipijentu.

Za veće parkirališne i manipulativne asfaltirane površine (preko 1000 m²) obavezna je ugradnja separatora mineralnih ulja. Sve oborinske vode prije ispuštanja u sustav oborinske odvodnje moraju se tretirati na separatoru ulja, kako bi se odvojile krute tvari i mineralna ulja.

Iznimno se za nove građevine u izgrađenim dijelovima građevinskog područja dopušta izvođenje priključka na septičke jame za građevine kapaciteta do 10 ES do izgradnje javnog sustava odvodnje otpadnih voda.

(10) Sve aktivnosti na izgradnji sustava odvodnje mogu se provoditi neposrednom provedbom ovog Plana sukladno Zakonu o vodama, Državnom Planu za zaštitu voda, vodopravnim uvjetima i drugim pravnim propisima.

3.5.3. Vodoopskrba

Postojeći i planirani vodoopskrbni cjevovodi prikazani su u kartografskom prikazu broj 3. Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža, 3.3. Sustav vodoopskrbe i odvodnje u mjerilu 1:2000.

Planom se predviđa priključenje otoka Lastova na vodoopskrbni sustav Neretva-Pelješac-Korčula-Lastovo spojem na izvedeni podmorski cjevovod iz pravca otoka Korčule. Planom se svi postojeći bunari, crpilišta i uređaji za pripremu pitke vode, kao i vodospreme i spojni cjevovodi zadržavaju u funkciji.

Planom se predviđa gradnja novih vodosprema, crpnih stanica, crpilišta, kao i izgradnja novih vodoopskrbnih cjevovoda i rekonstrukcija dotrajalih cijevi.

Koridor za vođenje vodoopskrbnog cjevovoda određen je u smislu minimalnog potrebnog prostora za intervenciju na cjevovodu (min. potrebna širina rova pri iskopu), te minimalne udaljenosti u odnosu na druge ukopane instalacije, a utvrđuje se posebnim uvjetima pravnih osoba s javnim ovlastima ili trgovačkih društava koja grade i održavaju vodoopskrbnu infrastrukturu sa ciljem sprečavanja mehaničkog oštećenja instalacija drugih korisnika u prostoru.

Vodoopskrbne cjevovode potrebno je polagati u koridoru javnih prometnih površina u mjeri u kojoj je to moguće.

Obavezna je izvedba hidrantske mreže pri gradnji novih cjevovoda u naseljenom području. Hidrantsku mrežu u naselju izvoditi na način da međusobna udaljenost hidranata bude manja od 150 metara.

Ako na dijelu građevinskog područja na kojem će se graditi građevina postoji vodovodna mreža opskrba vodom rješava se prema mjesnim prilikama. Uvjetima uređenja prostora za izgradnju građevina stanovanja, kada se iste grade u područjima gdje nema pitke vode određuje se obavezna izgradnja cisterni.

Postojeći lokalni izvori (bunari, česme i sl.) moraju se održavati i ne smiju se zatrpavati ili uništavati, a potrebno je i donijeti Odluku o zaštitnim zonama postojećih izvorišta temeljem Pravilnika o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta. Građevine (bunari, crpke i cisterne), koje služe za opskrbu vodom moraju biti izgrađene i održavane prema postojećim propisima. Te građevine moraju biti udaljene i locirane uzvodno (kada je to moguće) od potencijalnih zagađivača kao što su: fekalne jame, gnojišta, kanalizacijski vodovi i okna, otvoreni vodotoci ili bare i slično kako bi se zaštitile podzemne vode.

Prilikom gradnje vodoopskrbnog sustava mora se na adekvatan način riješiti i zbrinjavanje otpadnih voda kako bi se istovremenom izgradnjom sustavi doveli u ravnotežu.

Sve aktivnosti na izgradnji vodoopskrbnog sustava mogu se provoditi neposrednom provedbom temeljem uvjeta ovog Plana i drugih važećih propisa koji se odnose na vodno gospodarstvo.

3.5.4. Elektroenergetika

Elektroenergetska postrojenja, dalekovodi i uređaji prikazani su u kartografskom prikazu broj 3. Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža, 3.4. Elektroenergetski sustav u mjerilu 1:2000.

Postojeći dalekovod naponske razine 10 kV zadržava se u kontaktnom prostoru na današnjoj poziciji. Izgradnja građevina ispod dalekovoda ili u njihovom koridoru, ograničena je posebnim pravilnikom.

Neposrednom provedbom ovoga Plana dozvoljena je izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih trafostanica kao i trase VN i NN mreže te javne rasvjete.

Priključivanje građevine na električnu mrežu odvijat će se na način propisan od Operatora prijenosnog i distribucijskog sustava "Elektrojug" Dubrovnik.

Unutar područja obuhvata predviđeno je polaganje srednjenaponske (naponska razina 10 kV) i niskonaponske (naponska razina 0,4 kV) mreže kabela te polaganje kabela i postavljanje stupova javne rasvjete. Pri polaganju treba se pridržavati propisa i smjernica kojima su određeni odnosi prema drugim građevinama odnosno vrstama prometne i komunalne infrastrukture.

Elektroenergetske kabele neovisno o naponskoj razini treba postavljati isključivo izvan površina kolnika. U tu svrhu osigurani su pojasevi ispod površina pješačkih hodnika.

Sve kabele treba postavljati u prvom podzemnom sloju 0,80 m ispod kote terena. Na mjestima poprečnih prijelaza kolnih površina kabele treba dodatno polagati u zaštitne cijevi.

Za gradnju novih transformatorskih postrojenja potrebno je formirati građevne čestice minimalne površine 7,0 m x 7,0 m. Čestice obavezno treba pozicionirati uz javne prometne površine te tako omogućiti neposredan pristup vozilima u svrhu izgradnje i/ili održavanja postrojenja.

3.6. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina

Uređivanje namjenski definiranih površina uvjetuje se obvezom gradnje kvalitetnih građevina, prometnih površina i infrastrukture trajne vrijednosti, njihove međusobne funkcionalne povezanosti te uređivanje zelenih površina.

Uvjeti zaštite obvezuju na organizirano održavanje javnih prometnih i zelenih površina, sukladno gradskim standardima za visokovrijedne zone i prometne površine.

3.6.1. Uvjeti i način gradnje

Uvjeti i način gradnje (uvjeti za gradnju) na području obuhvata ovog plana određuju se temeljem grafičkih priloga i Odredbi za provođenje ovog plana.

Za provedbu Plana, osim ovih odredbi, služe i odnosni tekstualni i grafički dijelovi Plana, PPUO Lastova, Odredbe Zakona o prostornom uređenju i gradnji, u mjeri i na način kako je to predviđeno Zakonom o prostornom uređenju i gradnji.

Provedba Plana primjenjuje se neposrednim provođenjem sukladno Odredbama za provođenje.

Uvjeti i način gradnje određeni su na kartografskim prikazom 4. Način i uvjeti gradnje obzirom na uređenost i izgrađenost dijelova naselja kroz predviđenu primjenu oblika korištenja i načina gradnje, odnosno intervencija u prostoru.

Uvjeti i način gradnje, određeni su obzirom na uređenost i izgrađenost dijelova zone kroz predviđenu primjenu oblika korištenja, odnosno intervencija u prostoru i to kao:

- za sve zahvate obvezna izrada detaljne konzervatorske dokumentacije,
- održavanje i manji zahvati sanacije građevina – dovršeni dio naselja – stroga zaštita, revitalizacija i dogradnja dijela povijesne cjeline,
- rekonstrukcija – promjene korištenja radi poboljšanja funkcionalnosti i integracije naselja (interpolacija, rekompozicija i integracija u cilju povezivanja povijesnih s novim strukturama)
- nova gradnja, uklanjanje i nova gradnja.

3.6.2. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih i ambijentalnih cjelina

U području obuhvata plana nalazi se povijesna cjelina naselja Lastovo, koja je registrirana u Registru kulturnih dobara, kao i brojne građevine koje su registrirane nepokretna kulturna dobra. Također je mjesto Lastovo dio Parka prirode Lastovsko otočje. Stoga je sa stajališta zaštite i očuvanja kulturnih dobara i zaštite prirode vodi računa o odnosu spram povijesnih i prirodnih vrijednosti prostora.

Planom se štiti postojeće visoko zelenilo i topografija terena.

3.6.3. Mjere zaštite od požara

Zaštita od požara treba se provoditi sukladno zakonima, propisima i normama koje uređuju predmetnu problematiku, a provodi se u skladu s Procjenama ugroženosti od požara, Planovima zaštite od požara, kategorijama ugroženosti od požara građevina, građevinskih dijelova i otvorenih prostora odgovarajućim ustrojem motriteljsko - dojavne službe, profesionalnim i dobrovoljnim vatrogastvom mjesta i pravnih subjekata.

Zakonom o zaštiti od požara kao temeljnim aktom u području zaštite od požara i eksplozija, uređena su slijedeća pitanja:

- uvođenje procjene ugroženosti od požara kao temeljnog polazišta u zaštiti od požara i eksplozija, radi organizacije i unapređenje mjera zaštite od požara;
- razvrstavanje građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara i u svezi s tim, utvrđivanje obveza vlasnika ili korisnika u provedbi mjera zaštite od požara;
- mjere zaštite od požara;
- obvezu Ministarstva unutarnjih poslova utvrđivanja posebnih uvjeta građenja glede zaštite od požara u postupku utvrđivanja uvjeta uređenja prostora, kada je to propisano;
- utvrđivanje položaja vatrogasne djelatnosti;
- nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara;
- kaznene odredbe za nepoštivanje Zakonskih odredaba.

U cilju zaštite od požara potrebno je:

- unapređivati vatrodojavni sustav,
- regulirati parkiranje uz infrastrukturne i javne objekte, omogućiti pristup u svako doba,
- kod rekonstrukcija i adaptacija predvidjeti odgovarajuće preventivne mjere,
- provoditi održavanje zelenih površina, organizirati osmatračke službe i ophodnje,
- provoditi preventivne mjere u stambenim objektima,
- održavati urednim javne i sanirati sve postojeće cisterne,
- prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža predvidjeti vanjsku hidrantsku mrežu.

Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina i gašenja požara na građevini ili otvorenom prostoru treba u detaljnim planovima uređenja i lokacijskim podlogama planirati odgovarajuće vatrogasne pristupe, prilaze i površine za operativni rad vatrogasnih vozila.

Tijekom gradnje građevina treba primjenjivati zakone, pravilnike i ostale propise koji osiguravaju:

- racionalnu vatrootpornost građevine,
- brzo napuštanje ugrožene građevine, dijela građevine ili otvorenog prostora,
- sigurnost susjednih građevina u odnosu na zapaljenu, srušenu ili na drugi način ugroženu građevinu,
- pristupačnost građevini ili području za potrebe vatrogasne intervencije ili pomoći.

Propisanim uvjetima za gradnju građevina osigurala se optimalna zaštita od požara.

Zbog specifičnosti prostora u većini slučajeva nije moguće osigurati adekvatan vatrogasni pristup do građevina, tako da se zaštita od požara mora ostvariti posebnim, dodatnim mjerama zaštite od požara, propisanim važećim propisima zaštite od požara. Pri rekonstrukciji i odražavanju postojećih građevina, također treba voditi računa o adekvatnom rješavanju sustava zaštite od požara.

3.7. Sprečavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

Uvjeti za zaštitu zraka

Zaštita zraka provodi se sukladno odredbama posebnih propisa, uz obvezno provođenje mjera za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja zraka. Nije dozvoljeno prekoračenje preporučene vrijednosti kakvoće zraka propisane odredbama posebnih propisa, niti ispuštanje u zrak onečišćujuće tvari u količini i koncentraciji višoj od propisane odredbama posebnih propisa.

Unutar obuhvata Plana ne mogu se smještavati namjene koje svojim postojanjem i radom otežavaju i ugrožavaju okoliš i stambenu namjenu kao osnovnu funkciju u naselju.

Oblikovanjem sustava prometnica, orijentacije na javni prijevoz i bezolovna goriva osigurati će se rasterećenje urbanih naseljenih područja od intenzivnog prometa i negativnog utjecaja onečišćavanja zraka prometom. Poticanjem gradnje i korištenja biciklističke mreže i pješačkih putova dodatno će se umanjiti negativni utjecaj sustava mobilnosti na kakvoću zraka u urbanom području.

Uređivanjem zelenih površina unutar građevne čestice i onih zajedničkih izvan čestice, te pojasa zaštitnog zelenila uz brzu prometnicu ostvariti povoljne uvjete za prirodno provjetravanje, cirkulaciju i regeneraciju zraka.

Uvjeti za zaštitu tla

Racionalnim korištenjem prostora namijenjenog gradnji, uz ograničavanje izgrađenosti parcela i planiranjem javnih parkova sačuvati će se tlo neizgrađenim, a time ukupna kvaliteta gradskog naseljenog prostora.

Tlo se onečišćuje neadekvatnom odvodnjom i neprimjerenim odlaganjem otpada, te naročitu pažnju treba posvetiti modernizaciji i proširivanju mreže odvodnje otpadnih voda, te kontrolirati cjeloviti sustav zbrinjavanja otpada; fizičke i pravne osobe dužne su s otpadom postupati u suglasju s pozitivnim propisima.

Uvjeti za zaštitu voda

Zaštita voda provodi se sukladno odredbama posebnih propisa. Na području obuhvata Plana ne postoje otvoreni vodotoci ni registrirani zagađivači vode.

Svaki korisnik građevne čestice unutar obuhvata Plana uređenja mora brinuti o zaštiti i održavanju vodovodne mreže, hidranata i drugih vodovodnih uređaja, unutar i ispred čestice, te štiti pitku i sanitarnu vodu od zagađivanja. Korisnici građevnih čestica ne smiju unositi u tlo štetne i opasne tvari koje mogu ugroziti kvalitetu i prirodnu vrijednost podzemnih voda.

Štetne tvari su one koje mogu biti uzrok fizičkih, kemijskih, bioloških ili bakterioloških promjena svojstava podzemnih voda u mjeri koja onemogućuje njezino korištenje.

Mjerama provedbe treba osigurati cjelovitu izgradnju sustava otpadnih voda i sustava lokalne zaštite tla i podzemnih voda od strane potencijalnih zagađivača i izgraditi vodonepropusni javni sustav mješovite odvodnje oborinskih i otpadnih voda. Izvedbom slivnika s taložnicama treba prihvatiti oborinske vode sa svih javnih prometnih površina i odvesti ih u sustav odvodnje. Potrebno je provoditi mjere zbrinjavanja otpada i proširivati i modernizirati mrežu odvodnje otpadnih voda i gradnjom oborinske odvodnje na prometnicama.

Uvjeti za zaštitu od buke

Nepovoljno djelovanje buke na zdravlje ljudi treba smanjiti različitim mjerama zaštite. U tom smislu obavezno je izraditi kartu buke² na kojoj će biti registrirana sva kritična mjesta na kojima postojeća razina imisije buke prelazi dozvoljenu. Na osnovi karte buke treba izraditi akcijske planove s točno utvrđenim mjerama zaštite za sprečavanje odnosno smanjenje postojeće razine buke.

Svi planirani zahvati u prostoru moraju imati procjenu mogućeg utjecaja odnosno razine buke na okoliš te točno utvrđene mjere zaštite kako bi štetni utjecaj bio što manji i u okviru dozvoljenih vrijednosti³. Novi veći izvori buke odnosno emitenti povoljno je da budu dislocirani od prostora ili sadržaja koje treba štiti od buke. Najviše dozvoljene ocjenske razine buke propisane su za vanjske prostore, zatvorene boravišne prostore, radne prostore, prostore sporta, rekreacije, zabave i sl.

Na području obuhvata Plana, mjere zaštite od buke potrebno je provoditi sukladno odredbama posebnih propisa.

Mjere zaštite od prekomjerne buke provoditi će se:

- lociranjem objekata koji mogu biti izvor prekomjerne buke na odgovarajuću udaljenost od stambenih i javnih građevina,
- ograničavanjem ili zabranom rada objekata i postrojenja koja su izvor buke ili utvrđivanjem posebnih mjera i uvjeta za njihov rad,
- regulacijom prometa u svrhu zabrane ili ograničenja protoka vozila ili isključenjem iz prometa određenih vrsta vozila.

3.8. Mjere posebne zaštite

Kriteriji za provedbu mjera zaštite ljudi, prirodnih i materijalnih vrijednosti temelje se na geografskim i demografskim osobitostima, dostignutom stupnju razvoja gospodarstva, infrastrukture i svih društvenih djelatnosti, kao i na procjeni ugroženosti ljudi i područja prirodnim nepogodama, tehničko - tehnološkim i ekološkim nesrećama i povredljivosti od eventualnih ratnih razaranja. Mjere posebne zaštite sastoje se od osnovnih i specifičnih mjera i zahtjeva.

Osnovne mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja u najvećoj mjeri sadržane su u načelima i mjerama planiranja prostora.

Specifične mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja općenito obuhvaćaju:

- mjere kojima se osigurava zaštićenost stambenih, poslovnih i drugih građevina, smanjuje njihova izloženost i povredljivost od razaranja (određivanjem visine građevina, gustoće izgrađenosti, zelenih površina, udaljenosti između građevina i slično),

² Zakon o zaštiti od buke, "Narodne novine" br. 30/09

³ Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave, "Narodne novine" br. 178/04

- mjere koje omogućavaju učinkovitiju evakuaciju, izmještanje, spašavanje, zbrinjavanje, sklanjanje i druge mjere zaštite i spašavanja ljudi,
- mjere koje omogućavaju fleksibilnost prometa i infrastrukture u izvanrednim uvjetima,
- mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica pojedinih prirodnih nepogoda i drugih incidentnih – izvanrednih događaja,
- mjere koje omogućavaju funkcioniranje i obnavljanje građevina u slučaju oštećenja (protupotresno i protupožarno projektiranje i slično).

U Planu su ugrađeni elementi urbanističkih mjera zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti i zahtjevi vezani za posebne namjene.

Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i eventualnih ratnih razaranja usmjeravaju način zaštite grada time što usklađuju specifičnost grada s potrebama zaštite kao i karakteristikama obrane.

Mjere zaštite temelje se na postavkama polazišta i ciljeva plana, pri čemu je organizacija prostora planirana integralno s planiranjem zaštite.

Buduću investicijsku gradnju pratit će obvezna gradnja skloništa ovisno o gustoći gradnje, broju stanovnika i zaposlenika u prostoru obuhvata (a sve prema važećim propisima).

Mjere zaštite i spašavanja planiraju se da bi se otklonile ili umanjile posljedice ratnih razaranja, potresa, požara i drugih elementarnih nepogoda.

Mjere zaštite od potresa

Smještaj, projektiranje i građenje građevina treba provoditi sukladno postojećim seizmičkim kartama i propisima koji reguliraju zaštitu od potresa.

Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres, te će se za njih, tj. za konkretnu lokaciju obaviti detaljna seizmička, geomehanička i geofizička istraživanja.

Važne građevine su sve veće stambene građevine i građevine društvene i ugostiteljsko turističke namjene.